

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715

POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet timekli!
www.laiks.us

Volume LXXIII Nr. 38 (6072)

2022. gada 8. oktobris – 14. oktobris

SALLIJA BENFELDE

Esam nobalsojuši!

14. Saeimas vēlēšanas ir notikušas un nesušas gan pārsteigumus, gan arī apliecinājušas, ka socioloģisko pētījumu firmas SKDS un *Factum* prognozētais nav bijis maldīgs. Jāpiebilst, ka kibernetikas jomā vēlēšanas pagāja mierīgi, nebija lielu uzbrukumu. Speciālisti skaidroja, ka pāris reizi dienā novērotā dažu minūšu elektroniskās sistēmas kavēšanās bija saistīta ar pārāk lielām "bruņām" pret kibernetikas uzbrukumiem jeb zināmā mērā sistēma aizsargājās pati no sevis.

Vēlēšanu rezultāti

Kopumā vēlēšanās piedalījās vairāk pilsoņu nekā pirms četriem gadiem 13. Saeimas vēlēšanās – šogad uz vēlēšanu iecirkņiem devās 916 691 vēlētājs jeb 59,43 procenti no visiem balsstiesīgajiem. Tiesa gan, ārpus Latvijas 14. Saeimas vēlēšanās piedalījās vēl mazāk pilsoņu nekā pirms četriem gadiem.

Saeimā ir iekļuvušas septiņas partijas jeb to apvienības. Gan Latvijā, gan ārpus tās visvairāk balsu saņēma "Jaunā Vienotība": kopā 18,97 procentus balsu jeb 26 vietas Saeimā. Partiju apvienība, kuŗa joprojām nav atteikusies no vārda "zaļie", Zaļo un zemnieku savienība, saņēma kopā pavisam 12,44 procentus balsu jeb 16 vietas Saeimā. Trešais ir pirms vēlēšanām izveidotais pieredzējušo politiķu un uzņēmēju izveidotais Apvienotais saraksts ar 11,01 procentu balsu, kas ieguva 15 mandātus. Ceturta ar 9,29 procentiem un ir Nacionālā apvienība ar 13 vietām Saeimā, piekta – nosacīti prokrieviskā un ideoloģiski padomju stilā domājošā partija *Stabilitātei!* ar 6,80 procentiem un 11 deputātu vietām, sestie ir līdz šim lielajā politikā nebijušie un salīdzinoši gados visjaunākie *Progresīvie* ar 10 vietām. Pēdējā 14. Saeimā ievēlētā partija, kuŗā ir daudz bijušo politiķu, no kuŗiem neatkarīgās Latvijas politikas vēsturē ar skandāliem un skandāliņiem ir iegājis ne viens vien un kuŗas vadonis ir Ainārs Šlesers, ir partija "Latvija pirmajā vietā" ar 6,24 procentiem balsu un deviņām vietām Saeimā. Pašreizējais Saeimas deputāts, viens no bijušās un nu jau izjukušās partijas KPVLV līderiem, kuŗš pirms četriem gadiem bija arī šīs partijas

premjēra kandidāts, bet valdību nespēja izveidot un vēlāk no partijas tika arī izslēgts – Aldis Gobzems, 14. Saeimā nav ievēlēts. Jāpiebilst, ka Gobzems tagad paziņojis, ka jau izstājies no paša dibinātās partijas un aiziesot no politikas.

Kā balsoja diaspora?

Runājot par diasporas balsojumu, ir vietā atcerēties, ka tie Latvijas pavalstnieki, kuŗi dzīvo ārpus Latvijas, ir ļoti dažādi – tieši tāpat kā Latvijā dzīvojošie.

diaspora ir balsojusi atšķirīgi. Ja 14. Saeimu būtu ievēlējusi tikai diaspora, Saeimā mandātus iegūtu astoņas partijas un tad tajā neiekļūtu Ainārs Šlesers, bet mandātus saņemtu Alda Gobzema dibinātā un vadītā partija *Katram un Katrai*.

Pirmā gan tieši tāpat būtu *Jaunā Vienotība* ar 26,11 procentiem balsu. Otrie būtu *Progresīvie* ar 14,34 procentiem, trešie – Nacionālā apvienība ar 7,19 procentiem, ceturtie ar

tonā nobalsoja 53,06 procenti, un otrs, visvairāk balsu saņēmušais saraksts bija *Progresīvajiem* – 17,7 procentu, bet trešajā vietā bija pēc kopējā balsu skaita uzreiz aiz piecu procentu barjēras palikušie *Attīstībai/Par!* ar 8,5 procentiem balsu. Čikāgā *Jaunā Vienotība* ieguva 45,1 procentu (*Progresīvie* – 15, bet tur trešā bija Nacionālā Apvienība ar 11,6 procentiem). Denverā *Jaunā Vienotība* saņēma 46,7 procentus, Losandželosā – 48,9 procentus, Mineapolē – 50,6 procentus, Bostonā 58,8, bet Ņujorkā 48,6 procentus balsu. Sietlā par *Jauno Vienotību* nobalsoja 51,5 procenti, bet Indianapolē – 39,7 vēlētāju, Sanfrancisko 55,9 procenti un Milvokos – 45,29 procenti vēlētāju. ASV pasta balsošanā *Jaunā Vienotība* saņēma 55,8 procentus vēlētāju balsu. Brazīlijā *Jaunā Vienotība* saņēma 47,5, bet vispārsteidzošākie bija vēlēšanu rezultāti Austrālijā: Melburnā par *Jauno Vienotību* nobalsoja 61,7 un Adelaidē – 60,7 bet Sidnejā 54,4 procentu Latvijas pilsoņi. *Jaunās Vienotības* saraksts visvairāk balsu saņēma arī Indijā, Austrijā, Apvienotajos Arābu Emirātos, Baltkrievijā, Beļģijā, Dānijā, Francijā, Grieķijā, Igaunijā, Itālijā, Izraēlā, Japānā, Kanadā (Toronto arī 60,1), Ķīnā (pat 78,6), Lietuvā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Spānijā, Somijā, Šveicē, Turcijā, Ukrainā, Vācijā Minsterē (Berlīnē visvairāk balsoja par *Progresīvajiem*), Zviedrijā, Azerbeidžānā (interesanti – otrajā vietā tur ir *Latvija pirmajā vietā*), Gruzijā, Kazachstanā, Moldovā, Ungārijā, Eģiptē, Luksemburgā.

Ļoti atšķirīgi rezultāti dažādos balsošanas iecirkņos ir Apvienotajā Karalistē. Northamptonā visvairāk balsu ir ieguvis saraksts *Stabilitātei!* ar 21 procentu balsu – acimredzot tādēļ, ka tur ir daudz Latvijas pilsoņu strādnieku, kuŗu dzimta ir krievu valoda. Daudzviet tūlīt aiz *Jaunās Vienotības* otrie ir *Progresīvie*, bet Berlīnē viņi ir pirmie. Ļoti atšķirīgs ir vēlēšanu rezultāts Īrijā: visvairāk balsu arī ir ieguvis *Stabilitātei!* (18), tad ir *Katram un Katrai* (14,7) *Jaunā Vienotība* (13,7), Apvienotais saraksts (7,8), *Progresīvie* (7,1), Nacionālā Apvienība (6,0) un Zaļo un zemnieku

savienība (5,7).

Atšķirības balsojumā ne tikai Latvijā un ārpus tās, bet arī ārvalstu iecirkņos var skaidrot gan ar to, ka Latvijā un arī daļā valstu vēlētāji vispirms vai vairāk domā par gaidāmo ziemu un augošajām cenām, daļa, it sevišķi Liebritānijā dzīvojošie "ekonomiskie bēgļi", ir dusmīgi un vilušies pagājušajās vēlēšanās daudz balsu ieguvušajos politiķos, vispirms jau tajos, kas bija ievēlēti no KPVLV, tādēļ daudzi balsot vairs negāja, bet tie, kuŗi tomēr to nolēma izdarīt, balsoja par *Stabilitātei!* vai par Šlesera partiju, pat atkal par Gobzemu. Austrālijā, Amerikā, Kanadā dzīvojošie acimredzot vairāk domāja par Latvijas drošību, prognozējamību un stabilitāti, tādēļ izvēlējās *Jauno Vienotību* un viņu redzējums par cilvēktiesībām un ģimenes jēdzienu ir mūsdienīgs un Rietumos akceptēts, tādēļ daudzi balsoja arī par *Progresīvajiem*.

Ārpus Latvijas 14. Saeimas vēlēšanās balsoja mazāk balsstiesīgo, jo bija daudz mazāk vēlēšanu iecirkņu – piemēram, Īrijā bija tikai viens iecirknis, bet Apvienotajā Karalistē neviena iecirkņa nebija, piemēram, Skotijā.

Tomēr visiem tiem, kuŗi balsoja ārpus Latvijas jāsaka liels un patīss paldies, jo daudzās valstīs un reģionos tas prasīja daudz laika un arī naudas, jo nācās braukt cauri gandrīz visai valstij. Tā draugi Velsā vēlēšanām veltīja veselu darba dienu – astoņas stundas, jo Liebritānijā vēlēšanu dienā dzelzceļš streikoja. Turklāt bieži vien rindā pie vēlēšanu iecirkņiem nācās stāvēt ilgāk par pusstundu. Tādēļ analizējot un kritizējot vēlēšanu rezultātus un to, ka diasporā šoreiz piedalījās mazāk balsstiesīgo kā iepriekšējās Saeimas vēlēšanās, neaizmirsīsim pateikt paldies tiem, kuŗi balsoja!

Amerikas latviešu jaunieši dodas balsot Latvijas vēstniecībā Vašingtonā D.C.

Diasporu mēdz nosacīti dalīt "vecajā" un "jaunajā" diasporā, un apgalvojums, ka "jaunajā" diasporā vairāk ir ekonomisko emigrantu, kuŗu vidū savukārt ir vairāk vienkāršu un ne īpaši kvalificētu darbu strādājošo, ir patiess. Tomēr pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas daudzi ārpus Latvijas arī mācās vai ir izveidojuši ģimeni, devušies pieredzes apmaiņā, tādēļ ārpus Latvijas dzīvojošos nevar dalīt pēc "melns" un "balts" vai "izglītotot" un "neizglītotot" principa.

Tiesa gan, "vecā" un "jaunā"

7,05 procentiem – *Stabilitātei!*, piekta ar 6,84 procentiem būtu Apvienotais saraksts, bet kā sestā Saeimā iekļūtu Alda Gobzema partija "Katram un Katrai" ar 6,64 procentiem. Septītā ar 5,94 procentiem diasporas vēlētāju balsu būtu Zaļo un zemnieku savienība, bet astotā ar 5,32 procentiem būtu partiju apvienība "Attīstībai/Par!".

Jāteic, ka par *Jauno Vienotību* visvairāk tiešām ir balsojusi "vecā" diaspora. Piemēram, Amerikas Savienotajās Valstīs par *Jauno Vienotību* Vašing-

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolaros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolaros.**Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
e-pasts: LaiksDSR@aol.comJa vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256**LAIKS**4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
laikdsr@aol.com
www.laiks.usLūdzu, maksāt ASV dolaros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)«LAIKA» abonements maksā: ..... 3 mēnešiem ASV \$50.00
6 mēnešiem ASV \$100.00**FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI!** Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā ..... 3 mēneši \$69.00

6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā ..... 3 mēneši \$69.00

6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā ..... 3 mēneši \$75.00

6 mēneši \$150.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00

6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Sveicam!

// FOTO: Ārijs Liepiņš (Linkolna)

Otrdienas rītā redakcija saņēma vēl arī šo vēstuli – no dzejnieces Maijas Meirānes Bostonā. Viņa raksta:

“Tas ir tēlnieka Andra Vārpas piemineklis Armitsedam – bijušajam Rīgas mēram ar kundzi un suni, zālājā, netālu no kanala un Operas nama. A. Vārpas veidotie tēli tiešām iegūlušī manā atmiņā, pat neskatoties senajās piezīmēs. Tādi kā dendijs-glez-

notājs Kārlis Padegs – iepretim Rīgas Latviešu biedrības namam. Dailis teātra galā – no bērnu dienām iepazītais gleznotājs “baskājis Irbīte”, kurš manu māti saucis par meitiņu un zīmējis viņai uz jumta papes košu pasteļu skici.

Sakars ar karalieni Elizabeti II ir tāds, ka 2006. gadā karaliene kopā ar mūsu Valsts prezidenti Vairu Viķi-Freibergu Andra Vārpas veidotā pieminekļa atklāšanā su-

mināja britu izcelsmes vīra Armitseda nopelnus Latvijas labā.”
Pārsteiguma dāvana ir ceļā pie Meirānes kundzes.**Nedēļas gudrība**

“Katra sabiedrības un valsts iekārta ir nepilnīga, kad viņu nodod šablonisku, viduvēju vīru rokās un atstumj radošos garus; jo tā viņi neizmanto sabiedrības augstākos spēkus un kavē attīstību.”

Rainis

Nedēļas citāts

“Saviem pacientiem, kuņiem nav tik daudz naudas, lai samaksātu par operāciju Amerikā, noteikti ieteikšu doties uz Latviju, jo šeit viņi par daudz mazāku naudu saņems ārstniecību augsti profesionālā līmenī. Un par to mums jābūt lepniem!”

Ārsts, prof. Bertrams Zariņš

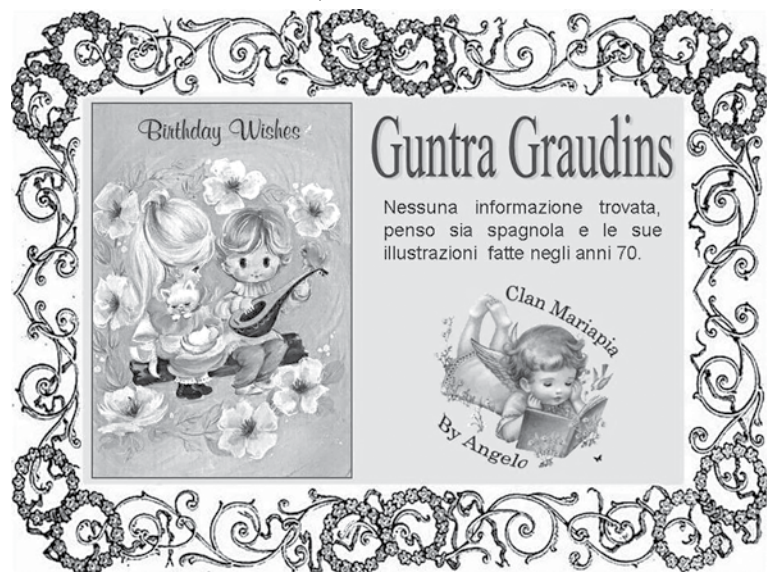

LASĪTĀJA BALSS

Uzmundrinājums un pateicība

Nesen noskatījos video par Latvijas jauniešu savstarpēju sarunāšanos angļu valodā. Izskanēja jautājums par latviešu valodas nākotni – ja tā

velēnām. Kaut gan reti, mēs ar Guntru uzturam telefoniskus sakarus, un es vienmēr esmu pārsteigta, cik laba ir viņas latviešu valoda. Guntra vienmēr

turpināsies! Vēlos piekrist Kārļa Streipa novērojumam (LAIKS, 24.-30. septembris), ka "šie jaunieši tekoši prot latviešu valodu, un tas ir vienīgi tāds modes jautājums."

Klīvlāndē kādreiz dzīvoja Graudiņu ģimene, Elizabete un Monvīds ar meitām Guntru un Solvitu. Guntra ir plaši pazīstama māksliniece, strādāja vietējā uzņēmumā *American Greetings*, un jau aizv. gs. 70. gados viņa pierunāja pāriet uz *Hallmark* ražotavu*. Latviešu valodu viņa lietoja, tikai sarunājoties ar vecākiem. Elizabete un Monvīds jau sen ir zem

atvainojas, kad kāds vārdu "aizķeras", bet kā izruna, tā gramatika ir apbrīnojama. Guntra labi runā arī vācu valodā, ko kādreiz viņas tēvs, lai gan bija advokāts, mācīja *Western Reserve* universitātē.

Rakstu šo kā uzmundrinājumu vecākiem turpināt mācīt un uzturēt senču mēli, jo to siltumu, ko jūtam, lietojot skaistos latviskos vārdus nevar ne iegūt, nedz iztēlot citā valodā. Un es ticu, ka to apzināsies arī jaunieši Latvijā.

* Iecienītā lelle 'Rainbow Brite' bija Guntras izdoma un mākslinieciskais veidojums.

Un vēl –

sirsniņš paldies LAIKS lasītājam Lidijai Ozoliņai par laipno atsaucsmi manam rakstam "Atstājot Latviju, cerējam atgriezties"! Rakstot vienmēr cenšos iedomāties, kā lasītāji uzņems manis rakstīto, cerot, ka viņus interesēs

un es negarlaikošu, bet, kad jau rakstītais parādās kā publikācija, tas ir it kā nozudis ēterī. Atbalss, it sevišķi no Latvijas lasītājas, ir ļoti iepriecinoša un uzmundrinājums turpmākai rakstīšanai.

Pateicībā,
ANDA SŪNA COOK

Pateicība un aicinājums

Liels jo liels paldies par š. g. 9. septembra "Drošā Tiltā" pabalstu pasniegšanas pasākuma aprakstu LAIKA numurā! Paldies arī par aprakstam pievienotām SEPTIŅĀM fotogrāfijām – jo, kā kāds "gudrs cilvēks" ir teicis, – viens uzņēmums ir vērts tūkstoš vārdu!

Sevišķi Liels paldies par publikāciju laikraksta pirmajā lappusē, tā parādot, cik tas svarīgs! To visi lasītāji ASV ievēros un – cerams – arī ziedos. Cerams, ievēros, ka ar šo atbalstu "Drošais Tiltā" ir Latvijas daudz bērnu ģimeņu bērniem un bērniem ar īpašām vajadzībām sarūpējis vairāk nekā četrus miljonus ASV dolaru. Par to paldies daudziem latviešu ziedotājiem ASV, piemēram, Inārai un Jānim Apinjiem, kas atbalsta septiņas daudz bērnu ģimenes.

Paldies arī ALAs uzticamam Latvijas partnerim "Latvijas Bērnu Fondam"! Ceru, lasītāji ievēroja, ka šī bija jau 28. (!) "Drošā Tiltā" pabalstu pasniegšanas reize un ka šis ALA pasākums darbojas NEPĀRTRAUKTI no 1994. gada.

Latviešu tautas nākotnes labā, lūdzu, iesaistīties visus, kam tā rūp! Kā teicis mūsu godavīrs Vīlis Vītols: "Uzskatu, ka vislielākais drauds latviešiem ir nevis Krievija, bet gan mūsu tautas demogrāfiskā situācija".

Strādāsim tālāk!

Cienā –
ĒRIKS KRŪMIŅŠ, Milvokos

P.S. Vēstules autors Ēriks Krūmiņš ALAs nozari sadarbibai ar Latviju jeb "Drošo tiltu" vadīja 21 gadu.

Red.

LAIKS

Kalendārus var iegādāties par USD 22,–
plūs pasta izdevumi, rakstot čeku uz

LAIKS – Latvian Newspaper Inc.

4B SOUTH HERON ST. MANCHESTER, NJ 08759

Kalendāru atbalsta

2022. gada kalendārs: ..... gab. x US \$22.00.....

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$3.00

Par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1.50

Ārpus ASV – par katru pirmo US \$3.50 (Maksa ASV dolāros)

Par katru nākamo uz to pašu adresi – US \$1.50.

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

Tālr.: ..... E-pasts .....

LAIKA GRĀMATA PIEDĀVĀ

The Adventures
of my Life

Helmar Rudzišs

Helmar Rudziša grāmatas "Manas dzīves dēkas" oriģināls, izdots 1984. gadā *Grāmatu Drauga* apgādā, atrodams vai ikviena tautieša grāmatplauktā un kļuvis par bibliogrāfisku retumu Latvijā...

Laika 70 gadu jubilejā apgāds *Laika grāmata* laida klajā tās atjaunoto izdevumu angļu valodā – ar mērķi, lai šis krāšņais vēstījums par latviešu trimdu nonāktu arī pie nākamajām paaudzēm, kam lasīšana latviešu valodā sagādā grūtības.

Šī grāmata, kas aptver nozīmīgu laiku un svarīgus notikumus latviešu vēsturē saistībā ar lielo pasaules vēsturi 20. gadsimtā, būs objektīva un interesanta lasāmviela arī cittautu interesentiem un pētniekiem.

Iegādājieties šo grāmatu un dāviniet saviem bērniem, mazbērniem un draugiem! Tā palīdzēs labāk izprast un iemīlēt mūsu tautu, mūsu talantus un spēku.

Cena USD 35,–

Grāmatu Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Amerikas mākslinieki tiekas ikrudens saietā Katskiļos

AIJA MOELLER

Kad Amerikas Latviešu mākslinieku apvienība (ALMA) rīkoja gadskārtējo saietu Ņujorkas Latviešu draudzes nometnē Katskiļos 2022. gada 16.-18. septembrī, klātienē ieradās ap 20 domubiedru. Nepilnu triju dienu garumā dalībnieki cits citu apsveica pēc īsākas vai ilgākas neredzēšanās, kā arī iepazīnās ar jaunajiem klātpienācējiem, dalījās savā pieredzē, atmiņās, izrādīja savus jaunākos mākslas darbus un klausījās par notikumiem ASV latviešu mākslas laukā pēdējā gada laikā.

Viesi sāka ierasties piektdienas vēlā pēcpusdienā, un vakarā Linda Treija referēja par izstādi "Mākslas rija", kas tika rīkota mēneša garumā kopā ar XV Vispārējiem latviešu dziesmu un deju svētkiem ASV St. Paulā, Minesotā, tajā piedalījās daudzi no ALMA biedriem. Šai neformālajā vakarā dažiem māksliniekiem bija arī iespēja iepazīstināt tuvāk ar sevi un saviem darbiem.

Visbagātīgākā saietā programmas daļa noritēja sestdienas visas dienas garumā. Tā iesākās ar gadskārtējo pilnsapulci, kad tika pārrunāti organizācijas lietiskie jautājumi. Pēc pusdienām sekoja stāstījumi par māksliniekiem Voldemāru Avenu (1924–2022), savējo starpā sauktu par Avi, un Juri Ubānu

(1938–2021), ko papildināja fotografijas no ģimenes arhīviem un sabiedriskā darba ainas, kā arī mākslas darbu attēli. Visvērtīgākie bija personiskie Voldemāra Avena māsu Eleonoras Šturmas un meitas Indras Avenas komentāri, bet par Juri Ubānu – Gunas Mundheimas un Lindas Treijas ļoti personiskās atmiņas. Turpinā-

jumā mākslas terapiete Lāsma Maher no Čikāgas stāstīja par savu pieredzi, izmantojot mākslu darbā ar bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem, kas izraisīja pārdomas par mākslinieciskās izteiksmes nozīmi mums katram un par to, cik svarīga ir mākslas nodarbinātība pieejamība plašākai sabiedrībai.

Vakarā turpinājām dienā iesāktās temas dzejas lasījumos ar Avja klātbūtni caur viņa dzejoļiem un tradicionālo izsoli, kurā atminējamies, cik artistiski un sekmīgi tās kādreiz vadīja Juris. Tradicionālās masku balles tema "Cepures un lakatiņi" bija kā miļa atmiņa – atsauc uz Avja smalko ģēršanās stilu. Lasot dzeju vai piedaloties

masku ballē, viņš parasti ieradās ar kādu elegantu hūti, lakatiņu ap kaklu vai krūšu kabatā. Interesenti varēja arī noskatīties Marutas Jurjānes 2004. gadā uzņemto dokumentālo filmu "Voldemārs Avens" par Avi kā arhitektu, mākslinieku, dzejnieku, vīru un tēvu.

Sarma Muižniece Liepiņa par šo vakaru rakstīja: "Lasījām ALMA tradicionālajā dzejas vakarā šoreiz galvenokārt Voldemāra Avena dzejoļus. Patiesi varu teikt, ka kopā skumām, bet kopā arī pasmējamies par kādu savdabīgi radītu ainu Voldemāra dzejā. Voldemāra jaunākā māsa Eleonora, pirms viņa lasīja, aizrādīja, ka Voldemāra dzejoļi ir dziļi filozofiski, ka viņš savā balsī arvien risināja nopietnas tēmas, ka tie nav "gaiši". Jā, varbūt tā, – bet tajos ir gaišums. Tāpat kā Voldemārs saka Marutas Jurjānes 2004. gada filmā par sevi – nē, savās mājās Flushingā viņš nejutoties kā īstās mājas, tomēr visa Ņujorkas pilsēta viņam ir bijusi īstās mājas."

Svētdienas rītā neformālas sarunas turpinājās pie brokastu galda. Uz tikšanos 2023. gada saietā, no 29. septembra līdz 1. oktobrim!

Vairāk par ALMA var uzzināt <https://www.americanlatvian-artists.com/>

ALMA 2022 saietā dalībnieki: No kreisās: Vilis Inde, Guna Mundheima, Gints Grinbergs, Austris Mangulis, Linda Treija, Lāsma Maher, Ausma Briedis, Andris Glasgow, Juris Cimbulis, Christine Mackellar, Uldis Stepe, Sarma Muižniece Liepiņa, Dace Marga, Renāte Kenney, Indra Avena, Nora Teikmanis, Helēna Vīksniņa, Aija Moeller. Priekšā sēž: Eleonora Šturma

MĀRIS BRANCIS

23. septembrī apritēja 135 gadi, kopš lieliskā gleznotāja Ģederta Eliasa (1887-1975) dzimšanas. Šo jubileju dienu vēlāk svinēja Jelgavas novads mākslinieka dzimtajās mājās Platones Zilēnos. Pirms tam gan mākslinieka šūplā svētku viesi piestāja Strupdeguņu kapos, kur zeme glabā Eliasu dzimtu vairākās paaudzēs, tostarp arī jubilāru, un čella mūzikas pavadījumā nolika ziedus.

Eliasu dzimta ir ļoti nozīmīga latviešu kultūrā. Bez gleznotāja Ģederta jāatceras brāļi Kristapu un māsu Maiju Cielēnu, divus mākslas zinātniekus, arī Kristapa meitu Maiju Eliasi, pazīstamu gleznotāju. Tāpat šoreiz gribas pieminēt Maijas un Fēliksa Cielēna meitu Izabellu Cielēnu Stokholmā, kura 9. augustā nosvinēja savu 95. dzimšanas dienu.

Zilēnos novada mākslas skolas audzēkņi bija sarūpējuši plašu izstādi, bet vairāku novada teātru aktieri uzbūra bijušo laiku atmosfēru, ko veicināja tuvinieku un jo īpaši Fēliksa Cielēna atmiņas, kā arī dziesmas. Sarīkojuma dalībnieki atcerējās gan tēvu Jāni un māti Karlīni, gan brāļus Kristapu un Juri.

"Arī patīkamas sabiedrības nekad netrūka Zilēnos. Tur bieži ciemojās Maijas brāļi Kristaps un Ģederts ar draudzenēm un

draugiem, šai laikā Zilēnos viesojušies Rainis, Pauls, Klāra un Brūno Kalniņi, F. Menders, aktrise Paula Baltābola, operdziedātājs Rūdolfs Bērziņš, gleznotāji Uga Skulme un Konrāds Ubāns, dzejnieki Jānis Sudrabkalns un Jānis Grots, teātra

pasaulē kaut kas pavisam sevišķs. Pārrunājām dažādus mākslas, literatūras, teātra un mūzikas jautājumus, reizēm arī filozofiskus. Relatīvi daudz runājām par glezniecību, kur izvirzījās abi temperamentīgie gleznotāji Ģederts Eliass un

pulks. Tiem tika, kā senos laikos Zilēnos bija pieņemts, kafija un kļiņģeri. Te nav lieki atgādināt vēl kādu šīm mājām īpašu "rituālu".

Atmiņās Fēliks Cielēns raksta: "Tēvs viesus, kas palika Zilēnos vismaz divi dienas un

gales laukos. Un tiešām, pēc divi, trīs dienu pavadišanas Zilēnos, kā par brīnumu, katrs viesis bija kļuvis smagāks. Rūdolfs Bērziņš sita visaugstāko rekordu: viņa svars bija pieaudzis par pieci kilogramiem."

Ģederts Eliass // FOTO: Ģ. Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzejs

kritiķis un aktieris Hamsters un viņa skaistā kundze Anniņa, vēl citi.

Zilēnu ciemos ne tikai labi mielojās, bet laiku pavadīja arī franču gara iedvesmotās sarunās. Par politiku nerunājām, ja vien nebija noticis Latvijā vai

Zilēni // FOTO: Māris Brancis

Uga Skulme, bet viņiem daudz iepaļ nepalika arī Maija un Kristaps. Pēdējais bija šo kultūrālo disputu centrālā figūra," tā savos memuāros rakstīja Fēliks Cielēns.

Jauko, saules pielieto Zilēnu dārzu šajā svētku dienā piepildīja pārsteidzoši plašs jubilejas sarīkojuma dalībnieku

naktis, divi reizes klēti nosvēra – tūlīt pēc ierašanās un priekš aizbraukšanas – un svaru uzrakstīja uz klēts durvīm blakus prāksam. Oriģināls viesu grāmatas autors un ceremoniju meistars svarīgi paskaidroja jaunienācējiem Zilēnos: šie skaitļi ir svarīgi liecinieki, kā pēc kara labklājība ceļas Zem-

Tiesa gan, šoreiz Zilēnos neviens nesvēra ne tūlīt pēc ierašanās, ne pēc pamieļošanās un došanās mājup, toties vārdu apgalvot, ka ikviens Ģederta Eliasa 135. dzimšanas dienas svinētājs savās gaitās aizdevās lieliskā omā, gaišas noskaņas un siltās atvasaras saules pavadīti.

Latviešu fonda pilnsapulcē staro Austras stunda

ILZE PĒTERSONE

Latviešu Fonda pilnsapulci tradicionāli rīko agrā rudenī – tas ir laiks, kad LF dalībnieki iepazīstas ar iepriekšējā gada darbību, finansēm un projektiem, par ko vasarā ir nobalsojuši. Bet sapulcēšanās klātienē ir palikusi sarežģītāka, daudzi LF biedri dzīvo tālu cits no cita, ar gadiem paliek grūtāk ceļot, un kovida laikā tas vispār nebija iespējams. Tādēļ 2020. gadā sākām organizēt sapulces virtuāli, un nu jau trešo reizi, 18. septembrī, Latviešu Fonda pilnsapulce tika sekmīgi novadīta Zoom platformā.

Radošs solis mūsu šī gada darba kārtībā bija padarīt pieejamus padomes atskaišu video ierakstus, jau pirms pilnsapulces. Sapulcē, kurā iespējams noskatīties LF *Youtube* kanālā, uzmanība tika veltīta darba darītājiem un Austras stundā apskatītajiem projektiem.

LF padomes locekļi īsi un kodolīgi viens pēc otra sniedza atskaites, kuŗas nobeidza ar stāstu par savām iecerēm Latviešu Fonda darbam nākotnē. **Sekretārei Ritai Grendzei Latviešu Fonda redzamības celšana ir svarīga, sevišķi starp jauniešiem, lai tie saprot, ka var piedalīties dzīvā latviešu kultūrā. Projektu lietvedis Mārtiņš Hildebrants izteica vajadzību tuvāk iepazīstināt LF saimi ar Fonda veiktajiem projektiem. Elizabete Ludvika, aktīvo projektu lietvede, nododama “stafeti” jaunajai padomes loceklei Andraim Zommerem, atcerējās interesantos četrus gadus LF, sastopot latviešu kultūras veidotājus. Andra, būdama iedvesmota par savu jauno lomu Fondā, pastāstīja, ka arī darbojas par sekretāri Latviešu Nacionālā apvienībā Kanadā (LNAK). Priekšsēdes vietniece Mārīte Krūze priecājās par LF kultūras pasākumiem visā pasaulē, un gribētu kuplināt LF biedru skaitu. Revidents Andrejs Dumpis un ieguldījumu speciāliste Brīgita Rumpētere ar savām zināšanām un padomu ir līdzējuši noturēt mūsu bezpeļņas, brīvprātīgo organizāciju profesionālā līmenī.**

Priekšsēde Renāte Kenney apļiecina, ka kopā ar tādu “radošu, varošu un enerģisku” padomi viņas darbs ir viegls – tikai jātur stūre. Tomēr jāsaprot, Renāte ir ne tikai Latviešu Fonda viskaišlīgākā suminātāja, bet arī darītāja un darbības veicinātāja. Nākamajā gadā LF priekšsēde cer stiprināt komunikāciju ar LF dalībniekiem, kā arī satuvināt biedrus un projektus. LF padome personīgi apmeklēja LF atbalstītos kultūras pasākumus, kur vien tas iespējams, un katru vasaru tiekamies ar projektu īstenotājiem. LF padomdevēja Valda Grinberga šovasar piedalījās Ēvalda Dajevska grāmatas atklāšanā Liepājā, revidente Diāna Kārklīņa izbaudīja J. Kalniņa operu “Hamlets” Rīgā. Man pašai bija izdevība apskatīt Okupācijas muzeja jauno ekspozīciju, intervēt Ē. Dajevska grāmatas autori Dzintru Andrušaiti un māksliniecī Raimonu Strodu

un tikties ar izdevniecības “Jumava” vadītāju Juri Visocki. Netiku prom bez lielas grāmatu kaudzes, ko solījos pārvest uz Ameriku, un papildu grāmatas saņēmumu arī no LF pārstāvja Latvijā, bijušā Fonda priekšsēža Valža Bērziņa, kuŗš kopā ar savu kundzi Ilzi mani viesmīlīgi uzņēma savās mājās Tūjā, Vidzemes jūrmalas ciematā.

Patikams pārsteigums pilnsapulcē bija jaunās LF aktīvo projektu lietvedes un **J. Bierīņa**

un izstādi “*Nyet, Nyet, Soviet*”, bet sarunas vadīja LF dalībniece Vanda Dauksta. Te jāpiemin, ka Fonds ir atbalstījis LaPa projektus jau no muzeja sākuma gadiem, finansējot “Latviešu pēdas pasaulē”, “Stāstu segu” un filmu par latviešiem Brazīlijā. “DP albumu” – interneta datu bāzi ar 5000 fotogrāfijām un pievienotiem stāstiem sāka veidot 2004. gadā, arī ar LF atbalstu. Rediģētie un sakopotie digitālie fotoattēli tagad pieejami LaPa muzeja un

“for sale!” Izstāde šovasar piedāvāja apmeklētājiem tādu pašu iespēju “izkliegties” ar “pārkāpt pār sevi” nodarbību. Latviešu tendence ir būt kautrīgiem, neblāstīties, bet ir reizes, kad skaļums ir vajadzīgs. Interesanta ideja izstādē bija Brīvības mūris (piemērs ņemts no Berlīnes mūra), kur apmeklētājus ierosināja rakstīt savas domas grafiti stilā uz mūra sienas. Tas izrādījās populārs pieturas punkts arī Ukrainas bēgļiem, kas apmeklēja

dze, mūsu revidente Diāna Kārklīņa un Vanda Dauksta vasarās darbojās Gaŗezera vasaras vidusskolā (GVV). Jaunieši ir piedalījušies LF speckursā jau otro gadu un plānojuši, kā pašiem īstenot savus latviskos projektus. Šovasar ar Diānas padomu un palīdzību GVV grupiņa izdaiļoja Gaŗezera Vēja kalnu ar pašu rokām no koka darinātiem latviskiem rakstiem. GVV absolventi tika apdāvināti ar gada dalību Latviešu Fondā, kā arī ar

Diāna Kārklīņa “Hamleta” izradē Rīgā

Latviešu Fonda padome 2022. gada pavasarī

fonda vadītājas Andras Zommeres paziņojums, ka **Bierīņa balva šogad piešķirta folkloristei, valodniecei, skolotājai un mūziķei Dacei Veinbergai no Toronto.** Dace bija klāt piln-

Latvijas Nacionālās bibliotēkas mājaslapās www.latviesipasaule-foto.lv un www.lndb.lv. Foto šajā krājumā dara dzīvu mūsu vecāku un vecvecāku stāstus par bēgļu nometnes laikiem – cik

mūzeju, un “Sveika, Latvija!” dalībniekiem. Izstādes video var redzēt LAPA *Facebook* vietnē.

Atgriežoties pie LF pilnsapulces, jāpiemin, ka LF dalībniekiem ir elektroniski pieejami

LF mugursomām un Latvijas “Gotiņām”. Tāpat arī apsveicām Rietumkrasta Kūrsas absolventus, un ceram, ka nākotnē varēsim arī Kursā piedāvāt kādu interesantu vasaras programmu.

Ar Ēvalda Dajevska grāmatas autori Dzintru Andrušaiti (pa kreisi) un māksliniecī Raimonu Strodu

sapulcē un neslēpa savu pārsteigumu un pateicību par balvu. Latviešu Fonda paspārnē esošā J. Bierīņa piemiņas fonda balva dibināta, lai veicinātu latviešu kultūras pastāvēšanu un veidošanos ārpus Latvijas.

Šī gada pilnsapulces visinteresākā norise bija mūsu trešā **Austras stunda.** Ritas Grendzes vārdiem, tajā tika izklāstīts mūsu “sagrātais zelts”. Latvieši pasaulē (LaPa) muzeja un pētniecības centra galvenā kuratore Marianna Auliciema rādīja slidītes un pastāstīja par diviem LF atbalstītiem projektiem – “DP albumu”

grūti bija, cik daudz nezīnāmā, bet arī cik bagātīga un izturīga bija latviešu bēgļu sabiedrība!

To pašu var teikt par izstādi “*Nyet, Nyet, Soviet*” Latvijas Dzelveļa muzejā šovasar. Sakopotās bildes, plakāti, uzskaukumi, Juŗa Bļodnieka *Valiant* mašīna, ko daudzi no mums atceras, spilgti ilustrē trimdas sabiedrības izdomu un neatlaidību, stāstot par Latvijas likteni pasaulei aizvadītā gadsimta 70., 80. un 90. gados. Vanda Dauksta atcerējās demonstrācijas, kur latvieši megafonos sauca: “*Mr. Bush, Mr. Quayle, the Baltic States are not*

detalizēti materiāli par Fonda 2022. gada finansēm, ieguldījumiem, ziedojumiem un projektiem. Jūs varat uzmeklēt, ko tik vēlaties zināt par Latviešu Fondu un projektiem – ieskatīties Latviešu Fonda mājaslapā, www.latviesufonds.org, *Facebook* vai *Instagram*, *Guidestar*, *LinkedIn*, *Youtube* un *Spotify*. LF padome ir ne tik vien spērusi soli uz priekšu, bet ar *švunku* ielēkusi tehnoloģiju izplatījumā!

Un vēl ir jāpastāsta, ka mūsu dziļākā vēlēšanās ir pievilkt un ievilkāt jauniešus mūsu pulkā. Mārtiņš Hildebrants, Rita Gren-

Plakāti izstādē “*Nyet, Nyet, Soviet*”

Pēdējos pāris gados Latviešu Fonds ir zaudējis tik daudzus spožas dvēseles – dalībniekus, kas izkala stingros pamatus mūsu organizācijai. Mēs no sirds vēlamies saglabāt un kuplināt viņu veikto un turpināt viņu degsmi. Ar uzticīgiem pašreizējiem LF atbalstītājiem un, piesaistot jaunus draugus un darītājus, mēs būsim, Renātes vārdos, “kā dažāda lieluma zobratīņi, kuŗi, aizķerot jaunās idejas, jaunas paaudzes un jaunus cilvēkus, turpinās griezties – un kustība būs mūžīgi uz priekšu.”

ANDA
SŪNA COOK

*Kur, Jumīti, tu gulēji
Šo garaļu vasariņu?
– Tīrumiņa vidiņā,
Zem pelēka akmentiņa.*

Kur palika vasariņa!? Vīrusa iespaidā tā bija diezgan gausa, bet augusta mēnesis, neraugoties uz nežēlīgo karstumu, latviešiem bija rosīgs.

Viens no pasākumiem ir piedalīšanās Leikvudas (*Lake-wood*) pilsētiņas, kur atrodas Klīvlāndes latviešu apvienotā baznīca, gadskārtējā festivālā, un šogad tas bija 6. augustā. Baznīcas pagalmā, apmeklētāji mielojās ar latviešu dēsiņām ar skābiem kāpostiem, iepirkās pīrādziņus un citus gardumus. Daudziem bija interese arī ieiet baznīcā, lai apbrīnotu tās skaisto izkārtojumu. Celta, zviedru celta, ir vecākā baznīca Leikvudā.

Paldies Ilzei Resnei un viņas daudzajiem palīgiem, veicot ienesīgo pasākumu!

Diemžēl lietus gāzes kavēja daudzus tautiešus ierasties kapu svētkos Upmalas (*Riverside*) kapsētā 20. augustā, tomēr mācītāja Dr. Sarma Eglīte noturēja isu aizlūgumu kopā ar tiem dažiem, kuri nebija baidījušies lietus nemīlīguma. Toties kapu svētki 28. augustā Saulrieta (*Sunset*) kapsētā pulcēja vairāk nekā 100 lūdzēju. Saule, gan karsta, gaiši apspīdēja aizgājēju kapu plāksnes un viņu piederīgos. Mācītāja, Dr. Sarma Eglīte, bija izvēlējusies pacilājošas dziesmas, liecinot par Dieva klātieni un gādību. Lasījums bija no Daniela grāmatas. Mācītāja veltīja atsevišķas lūgšanas nesen Mūžībā aizgājušajiem Oļģertam Kubuliņam un Benītai Bauerei.

Dažas dienas iepriekš, 26. augustā, mācītāja Sarma Eglīte noturēja piemiņas brīdi 18. jūlijā Mūžībā aizgājušam draudzes piederīgajam Andrim Ūdrim. Arī Saulrieta kapsētā. Dziesmu lapiņā bija minēts, ka izvēlēto dziesmu – “Cik brī-

nišķi”, Andris bieži diriģējis koŗa biedru bērēs. Pietrūks Andŗa spēcīgās balsis dievkalpojumos.

Pulciņš latviešu 27. augustā

izteica lielu pateicību par šo ievēribu un atbalstu.

Klīvlāndes Kultūras dārzu 76. ikgadējā “Vienas pasaules diena” bija vislabāk apmeklēta kā

pateikt dažus vārdus latviski, atrastu Latviju uz kartes un saņemtu atbildes uz dažādiem jautājumiem par Latviju. Tradicionālā daudz tautību parādē ar krāšņos latviešu tautastērpos ģērbtiem pavadoņiem Latvijas karoga nesējs bija Kārlis Blūms. Pašlaik pastāv 35 tautību pārstāvēti dārzi, un lūgumu izveidot savu dārzu ir iesniegušas vēl desmit Klīvlāndē pārstāvētās tautības.

Latviešu kultūras dārzs turpina būt atzīts par visdaiļāko. Pakalniņā, strautiņa malā, ar Ģirta Burvja Latvijas akmeņos cirstām skulptūrām, tik tiešām šis stūrītis ir Silvijas Rūtenbergas, Ilzes Resnes, Vilmāra Kukaiņa un Kalvja Kampes skaists lolojums. Paldies Andrim Celchertam par rūpīgo šī daiļuma uzturēšanu!

Līdz ar augusta aiziešanu,

dievkalpojuma-piknika parkā saulīte sildīja kā lielus, tā mazus. Skolas atkalsākšanās dievkalpojumā mācītājas Dr. Sarmas Eglītes uzruna bija veltīta bērniem. Ar ievada dziesmu “Debess, zeme, jūra, gaiss, slavē Tevi, Radītājs”, mācītāja arī aicināja apzināt apkārtējo dabas skaistumu un atgādināja, ka šis laiks pieder Dievam. Par azaidu gādāja Baiba un Egils Apeļi, atnācēji to papildināja ar groziņiem.

Pirmajā 2022./2023. gada Pensionāru apvienības sezonas sanāksmē 14. septembrī jauki bija atkal tikties un pārrunāt vasaras notikumus un piedzīvojumus. Priekšnieka Egīļa Apeļa izvēlētais videoskaits bija interesants, un sajūsmu it sevišķi izraisīja padomju varas celtā piķa nogāšana Pārdaugavā. Dzimšanas dienas atzīmēja 15 jubilāriem, ieskaitot lielās jubilejas Astrīdai Riderei un Ilonai Ķīsei. Zentas Apinis ceptais kļiņģeris un Ilonas Ķīsis atnestais vīns vairoja svinēšanas pacīlātību. Dr. Sarma Eglīte lūgšanā pieminēja arī ukraiņu drošsirdību. Paldies Lietuviņu kluba saimniecēm par maltīti! Nākamā sanāksme būs 12. oktobrī, un ikviens ir mīļi gaidīts.

Klīvlāndes Daugavas Vanagu apvienības rīkotais *Rudens bazārs* 24. septembrī bija ļoti apmeklēts. DV priekšniece Ilze Hāznere uzrunā uzbūra rudens izjūtu – smaržas, krāsas un garšas pārņēma Apvienotās draudzes nama zāli. Marijas Bērziņas atstāstījumā par šīs vasaras piedzīvojumiem Kursas nometnē varējām priecāties, ka meiča lieti izmantojusi Klīvlāndes DV atbalstu, smeļoties latviskumā. Pēc garšīgajām pusdienām sekoja izloze. Bazārs bija bagātīgs, un laimēti iepriecēja daudzus.

Turpmākā gada gājumā negulēsim “zem pelēka akmentiņa” – iesim, darīsim, piedalīsimies, pieliksim savu roku un ārtavu latviskiem mērķiem!

Gāģiena priekšgalā Kārlis Blūms un Egils Apeļis

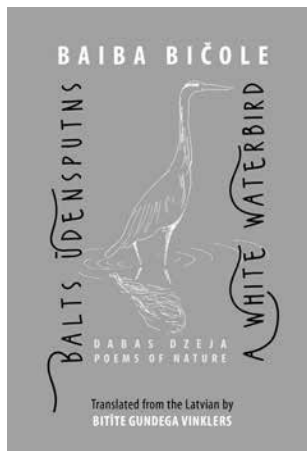
piedalījās Ukrainas neatkarības svinēšanas parādē. Latvijas karogu nesa Kārlis Blūms, bet Ukrainas karogu – Egils Apeļis. Ukrainu kopienas pārstāvji

jebkad iepriekš – 40 000 apmeklētāju! Pie Ilzes Resnes apgādātās Latviešu dārza no vietnes pietāģās ap 500 ieinteresētu ļaužu, lai iemāģitos

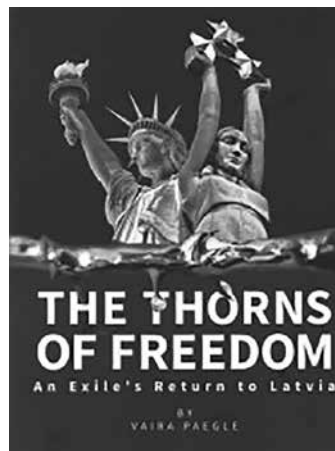
atnāģa rudentiņģ ar savām gaitām. Septembŗa mēnesis atnesa vēģsumu un lietainumu, bet pirms Klīvlāndes latvieģu draudzes 18. septembŗi rģkotā

Laika grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Baiba Bičole. Balts ūdensputns/
White Waterbird – USD 40,-
***

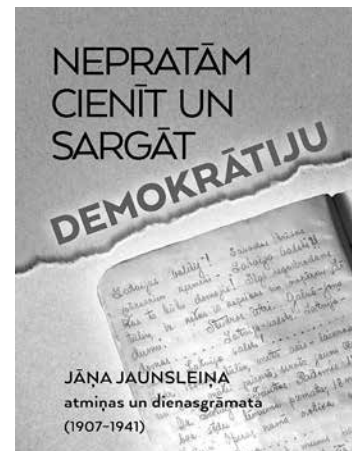
Vaira Paegle. *The Thorns of Freedom* – USD 20,-
***

Māra Celle. Mežaparka meitene
uzaug Amerikā – USD 30,-
***

Anita Uzulniece. Mans kino un
laiks 2. daļa – USD 45,-
***

Jānis Jaunsleiniņš. Nepratām
cienīt un sargāt demokrātiju –
USD 40,-

Eiropas pilsoņu balva biedrībai “Hospiss LV”

“Visa Eiropa novērtē profesionālo projekta vadību, fantastisko brīvprātīgo darbu, aprūpējot smagi slimos un gādājot par cieņpilnām pēdējām aizgājēja dienām. Esmu pārliecināts, ka šī balva ir labs veids, lai projekts tiktu nostiprināts likumiskā ietvarā un taptu vairāk hospisa māju,” teica EP eksdeputāts Aldis Kušķis (attēlā pirmais no labās) Eiropas Pilsoņu balvas pasniegšanas pasākumā. Balvu “Hospiss LV” izveidotājam un vadītājam Ilzei Neimanei-Nešporai pasniedz Maija Bērtiņa, kuŗa pieteica šo organizāciju Eiropas balvai.

Nodibinājums “Hospiss LV”, kuŗa misija ir radīt Latvijā kvalitatīvu paliatīvās aprūpes sistēmu, par savu aktivitāti un ieguldījumu saņēmis Eiropas Pilsoņu balvu. Plašākam cilvēku lokam Latvijā biedrība “Hospiss LV” kļuva pazīstama kā bezmaksas maltīšu sarūpētājs mediķiem kovida pandēmijas laikā, par ko tai tika pasniegta 2020. gada Latvijas Lepnuma balva.

Eiropas mājā Rīgā, Aspazijas bulvārī, kur notika šā gada Eiropas Pilsoņu balvas pasniegšanas ceremonija, “Hospiss LV” vadītāja Ilze Neimane-Nešpora teica: “Šī balva ir smaga, jo viņa ir ļoti daudz sāpju. Jānoliec galva to cilvēku priekšā, kuŗi spēj iznest šo nastu, būt blakus aizgājējam, turēt viņa roku, sarunāties un vienlaikus dot arī tuviniekiem atelpas brīdi, lai cilvēks varētu aiziet Mūžībā cieņpilni.”

Diemžēl Latvijā, atšķirībā no citām Eiropas valstīm, paliatīvās aprūpes sistēma joprojām nav sakārtota. I. Neimane-Nešpora: “Pie mums tā ir izmisuma zona, kamēr visā pasaulē tā ir hospisa aprūpe. Pirms trim gadiem ar brīvprātīgo darbu panācām pirmo hospisa mājas pilotprojektu, un nu jau 99 cilvēki tajā ir aizgājuši Mūžībā. Tā ir smaga, detalizēta aprūpe, un bez valsts veidotas sistēmas un palīdzības nekas nebūs iespējams. Šī balva ir kā skaļš modinātājs, kam jāsasniedz jaunās valdības un politiķu ausis, jo tā ir milzīga politiska atbildība – nodrošināt cilvēka aiziešanu cieņpilni mājās, tuvinieku lokā.”

Hospisa aprūpe ir paliatīvās aprūpes beigu posms, kuŗā īpaši nozīmīgi ir nodrošināt cilvēka dzīves kvalitātes standartiem atbilstošu pieeju. “Hospiss LV” uzskata, ka ikviens Latvijas iedzīvotājs neatkarīgi no sociālā statusa vai ienākumu līmeņa mūža izskaņā pelnījis pavadīt, saņemot kvalitatīvu aprūpi. Esošā veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu sistēma diemžēl to nespēj nodrošināt, tāpēc šī misija gulst uz labdarības pleciem.

UZZIŅAI.

Eiropas Pilsoņu balvu jau 14 gadus ik gadu piešķir personām un organizācijām par izcilām sasniegumiem sabiedrības labā un darbību, kas apliecina ES Pamattiesību chartā paustās vērtības – cilvēka cieņu, brīvību, vienlīdzību un solidaritāti.

ES kontekstā balvas saņēmēji šogad pārstāv galvenokārt sociālos projektus. Piemēram, Īrijā uzvarēja projekts migrantu jauniešu saliedēšanai, Itālijā – atbalsta kustība psiholoģiskā

// FOTO: Timurs Subhankulovs (LA)

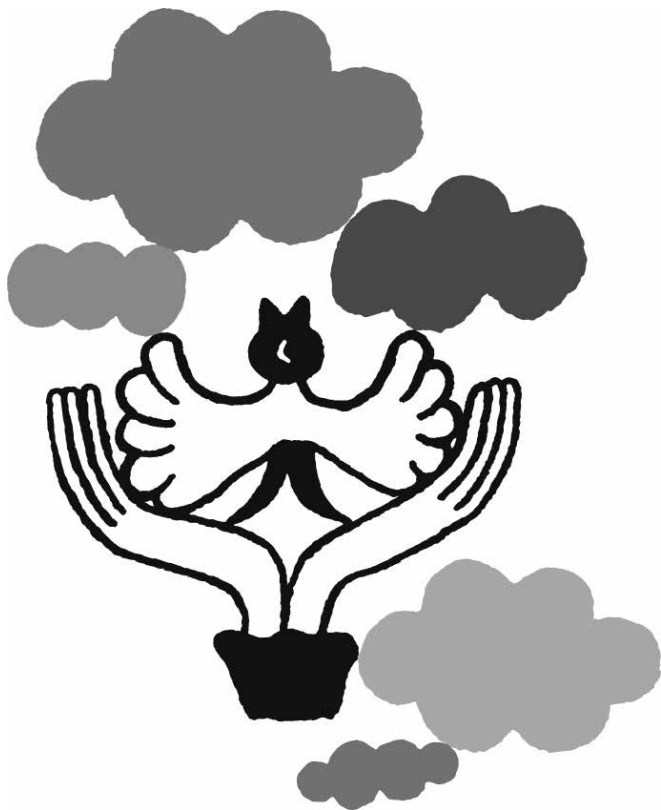
“Visa Eiropa novērtē profesionālo projekta vadību, fantastisko brīvprātīgo darbu, aprūpējot smagi slimos un gādājot par cieņpilnām pēdējām aizgājēja dienām. Esmu pārliecināts, ka šī balva ir labs veids, lai projekts tiktu nostiprināts likumiskā ietvarā un taptu vairāk hospisa māju,” teica EP eksdeputāts Aldis Kušķis (attēlā pirmais no labās) Eiropas Pilsoņu balvas pasniegšanas pasākumā. Balvu “Hospiss LV” izveidotājam un vadītājam Ilzei Neimanei-Nešporai pasniedz Maija Bērtiņa, kuŗa pieteica šo organizāciju Eiropas balvai.”

vardarbībā cietušām sievietēm, Spānijā – palīdzības tālruna nodrošināšana bērniem.

Šā gada Eiropas Pilsoņu balva noritēja Ukrainas zīmē – vairāki projekti saistīti tieši ar palīdzības sniegšanu kuŗā smagi cietušajai valstij.

Igaunijā balvu saņēma akcija “Par Ukrainu!”, Beļģijā un Če-

Nominantus Eiropas Pilsoņu balvai piešķir katra ES dalībvalsts. Balvas kandidātus var izvirzīt gan atsevišķi iedzīvotāji, gan arī organizācijas. Sākumā projekts izvērtē attiecīgās valsts žūrija, ko veido trīs EP deputāti, valsts pilsoniskās sabiedrības organizācijas pārstāvis un valsts jaunatnes organizācijas pārstā-

chijā apbalvoti projekti, kas saistīti ar palīdzību Ukrainai, Rumānijā – atbalsta akcija Ukrainas bēgļu bērniem. Itālijā – jauniešu iniciatīva “SOS Ukraina”, Luksemburgā un Lietuvā – palīdzības projekti “Slava Ukrainai!” un “Zilidzeltens”, Polijā – humānās palīdzības akcija “Brīvprātīgie bez robežām” un – spēņu izcelsmes šefpavārs Hosē Andrē, kuŗš uz Ukrainas-Polijas robežas izveidoja pārvietojamās virtuves, lai nodrošinātu siltas maltītes ukraiņu bēgļiem.

Latvijas žūrijā šogad bija EP deputāts Andris Ameriks, bijušie deputāti Aldis Kušķis un Guntars Krasts, biedrības “Eiropas kustība Latvijā” viceprezidente Lolita Čigāne un Latvijas Jaunatnes padomes prezidente Ilze Bergmane.

Žūrija atlasa ne vairāk kā piecus projektus, kuŗus nosūta Eiropas Pilsoņu balvas komitejai, kas tālāk lemj par uzvarētājiem. Komitejas vadītājs ir Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs, komitejas biedri – divi bijušie EP priekš-

sēdētāji, viens pārstāvis no ES pilsoniskās sabiedrības organizācijas un viens pārstāvis no ES jaunatnes organizācijas. Komitejas locekļus ieceļ Eiropas Parlamenta prezidijs.

Nemot vērā balvas simbolisko nozīmi, katru gadu to piešķir ne vairāk kā 50 laureātiem, respektējot dzimumu līdzsvaru. Komiteja izvēlas vismaz pa vienam laureātam no katras dalībvalsts, bet ārkārtas gadījumos, kā tas ir arī šogad, komiteja var izvēlēties vairāk nekā vienu laureātu no vienas valsts. Tā kā Eiropas Pilsoņu balvai ir simboliska nozīme, tās ieguvēji nesaņem finansiālu prēmiju, bet gan kā goda medaļu vai plāksni.

Aizvadītajā gadā Eiropas Pilsoņu balvu ieguva Bērnu slimnīcas fonda un Bērnu un pusaudžu resursu centra valdes priekšsēdētāja Liene Dambīna. Vēl pirms gada – sociālā platforma “Mana balss”, vēl agrāk – labdarības fonda “Ziedot.lv” vadītāja Rūta Dimanta, labdarības maratona “Dod pieci” komanda u. c.

8. novembrī Briselē uz īpašu godināšanas ceremoniju aicināti Eiropas Pilsoņu balvas laureāti no visām ES valstīm.

Amerikas latvieti Annemarija Linaresa pievienojas “Hospiss LV” komandai

// FOTO: Ligita Kovtuna

Uz Latvijas ārstu 9. kongresu bija ieradusies arī mūsu tautiete no Amerikas Annemarija Linaresa. Viņa ir LĀZA biedre un savu nākotni nolēmusi saistīt ar dzīvi Latvijā un darbošanos “Hospiss LV”. Interviju ar Annemariju lasiet kādā no nākamajiem mūsu avīzes numuriem.

Atbalstu “Hospiss LV” un Annemarijai apliecinājusi arī LĀZA – lai iedzīvotāji Latvijā šo pali-

atīvās aprūpes sistēmu un veicinātu sabiedrības iekļaušanos tajā.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Spožākie brīži LĀZA vēsturē no mana skatupunkta

Kaspars Tūters, LĀZA valdes loceklis, LĀZA biedrs kopš 1967. gada

Tā kā LĀZA tuvojās savai 75 gadu pastāvēšanas jubilejai, tad manas domas arvien vairāk saistās ar to daļu no manas profesionālās dzīves, ko es esmu ieguldījis, būdams LĀZA aktīvs biedrs – pēdējos 54 gados – no jauniņa medicīnas rezidenta, kurš vispirms iesaistījās vietējā Kanādas LĀZA kopas valdē Toronto, pēc tam turpināja kā biedrs Anglijas kopā un tad pēdējos 33 gadus globālā valdē. Šajā laikā man ir bijusi izdevība sastrādāties un dziļāk iepazīties ar ļoti daudziem LĀZA biedriem un novērot, kā šī organizācija aug, veidojas un pielāgojas jauniem apstākļiem, it sevišķi pēc “dzelzs priekšvara” sabrukšanas.

Mans tēvs bija ārsts, tamdēļ daudz dzirdēju par ārstniecību un par viņa latviešu kolēģiem, kuri visi cīnījās ar trimdas šķēršļiem, mēģinot atsākt savu profesionālo karjeru atkal no paša sākuma.

Kaut arī es iestājos LĀZA Kanādas/Toronto kopā 1967. gadā, īsi pēc manas medicīnas studiju beigšanas, mana pirmā sastapšanās ar latviešu ārstu un zobārstu plašāku grupu bija 1973. gadā Londonā, kad tur notika LĀZA sanāksme. Es toreiz specializējos psihiatrijā un psihoanalīzē un tāpēc biju pārcēlies no Toronto uz sešiem gadiem uz Londonu. Bija interesanti dzirdēt latviešu ārstu personīgos stāstus par viņu pēkšņo emigrāciju uz svešām zemēm, sekojot Otrā pasaules kara notikumiem. Tas man atvēra acis vēl plašāk, redzot, cik daudziem latviešu ārstiem bija līdzīgas dzīves vēstures kā mūsu ģimenei, vienai, kurā trimdas zemē viņi nonāca. Toreiz savstarpējais atbalsts bija ļoti nepieciešams un novērtējams. Svešā zemē, svešā valodā, bez ārsta profesionālā sertifikāta, bez kāda finansiālā atbalsta. Bieži ārsta sasniegtais postenis Latvijā noslīdēja no nodaļas vai slimnīcas priekšnieka uz maz atalgoto feldšera amatu. No viņu stāstiem es mācījos, kā pārvarēt grūtības bez sūdzēšanās un virzīties soli pa solim uz nosprausto mērķi.

Nākamais iespaidīgais posms manā dzīvē (pēc atgriešanās atkal Kanādā 1979. gadā), kas saistījās ar LĀZA darbību, bija neaizmirstamais Pirmais Vispasaules Latviešu Ārstu kongress Rīgā, 1989. gadā. Tad lielā lidmašīna nosēdās Rīgas lidostā tiešā ceļā no Helsinkiem, pilna ar latviešu ārstiem un zobārstiem. Tas bija pirmais reiss no rietumiem, apejot Maskavu! Latvija vēl bija PSRS sastāvā, bet viss kongress notika latviešu valodā. Tā man bija pirmā reize, kad atgriezos dzimtajā zemē, tāpat kā daudziem citiem kolēģiem, kuri bija spiesti doties bēgļu gaitās 1944. gadā. Tanīs divās nedēļās, ko pavadīju Latvijā, izjutu dziļu savilņojumu, staigājot pa vietām, kuras biju tikai redzējis bildēs un grāmatās, dzirdot latviešu valodu visapkārt, redzot Lat-

vijas karogus plivojam atkal pēc tik daudziem gadiem. Iepazinos ar visiem tuvākiem radiem, kurus nekad iepriekš nebiju satīcis. Kā LĀZA valdes loceklim man bija iespēja kontaktēties ar daudziem izciliem kolēģiem Latvijā. Viņi mūs uzņēma ar sirsnību un arī zināmu ziņkāribu.

Kā tas ir daudziem diasporas latviešiem, dzīve ir sadalīta divās straumēs – viena ir vietējā kultūra un apvidus, kur katrs dzīvo un strādā, un otra

straume ir tuvības uzturēšana paša dzimtajai kultūrai un draugiem. Šo tuvību ar “savējiem” esmu izjutis visu manu mūžu. Droši vien jo mazāka tauta (kopējais latviešu skaits ir līdzīgs Toronto pilsētas iedzīvotāju skaitam), jo vairāk tā jūtas kā liela ģimene. Senāk, kad ceļoju, piemēram, pa Franciju vai Vāciju, tad dažkārt esmu ieskatījies telefona grāmatā zem *Bērziņa* vai *Ozoliņa*, un, ja tur parādās kāds latviešu vārds, tad esmu piezvanījis un

sirsnīgi izrunājies.

Tā pati “ģimenes sajūta” motivēja ārzemju latviešus dot finansiālo un praktisko atbalstu saviem “brāļiem un māsām” Latvijā. Šī straume plūda daudz straujāk pēc 1989. gada. Bieži arī es braucu pat pāris reizes gadā satīties ar kolēģiem Latvijā un ar mani radiem.

Daudz laika esmu pavadījis, rakstot lekcijas latviešu valodā, kas gan nebija viegli, lai varētu pasniegt mācību seminārus un konsultācijas Latvijā. Atbalstu vienmēr sniedza latviešu vārdnīca manā grāmatplauktā.

1997. gada 22. jūnijā LĀZA noturēja savu 50 gadu jubileju Mazajā Ģildē, Rīgā.

Tas atkal bija visiem liels emocionāls pārdzīvojums – LĀZA, kuras sākums pirms 50 gadiem bija Eslingenē, Vācijā – tagad atgriezās dzimtenē. Šinī sarīkojumā piedalījās arī daudzi Latvijas ārsti, un sajūta bija, ka tagad esam atkal vienoti mūsu profesijā.

Tanī pašā nedēļā notika arī 3. Latvijas Ārstu kongress, un liels skaits LĀZA biedru bija atbraukuši uz Latviju. Kopš pirmā kongresa bija nodibināti ciešāki kontakti un uzsākti daudzi kopīgi projekti.

Pie Doma baznīcas LĀZA 50 gadu jubilejā

LĀZA 70 gadu jubilejas svinībās 2017. gadā Latvijas Universitātē. No kreisās: B. Zariņš, Z. Alksne-Phillips, K. Tūters, J. Dimants, U. Gruntmanis

Ligo svētkos pie Zvārtes ieža 1989. gada jūnijā. No kreisās: Dr. Pauļa Vasariņa sieva dzejniece Aina Zemdega no Toronto, Kaspars Tūters, Edīte Lazovska, Ivars Siliņš, Dr. Siliņa mazmeita un Ilmārs Lazovskis // FOTO: MVM fonds

2014. gadā mēs nolēmām paplašināt LĀZA valdi un ienest “jaunas asinis” mūsu novecot sākušajā apvienībā. Uzaiicinājām jaunos latviešu ārstus, it sevišķi tos, kuri bija nesen izstudējuši medicīnu Latvijā, bet tad dzīvoja ārpus Latvijas. Daudzi spējīgi jaunie ārsti gadsimtu mijā atbrauca uz Ameriku un Kanādu, lai papildinātu savā specialitātē, bet tad nolēma palikt jaunajās mājās. LĀZA viņiem spēja dot atbalstu. Latvijai tas bija zaudējums, bet LĀZA ieguvums. Atbraukušie kolēģi izprata Latvijas apstākļus un politiskās nianses un tanī pašā laikā bija guvuši plašu ieskatu pasaules medicīnā. Viņiem bija liela motivācija palīdzēt saviem Latvijas ārstniecības “brāļiem un māsām”. 2015. gadā Uģis Gruntmanis tika ievēlēts par LĀZA priekšsēdi, un kopš 2016. gada Kamena Kaidaka ir administratīvā vadītāja Rīgā.

2017. gada septembrī LĀZA atgriezās atkal Rīgā, lai svinētu savu 70 gadu jubileju. Šoreiz konferences zinātniskajā programmā piedalījās ar referātiem arī jaunie valdes locekļi un jaunie LĀZA biedri gan no Amerikas, gan Eiropas. Programma bija plaša un labi noorganizēta, un LĀZA varēja parādīt savu jauno seju. Paradoksāli, jo vecāka šī organizācija paliek, jo aktīvāka tā ir. Varēja manīt, ka 20 gadu laikā kopš pēdējās konferences LĀZA ir virzījusies ļoti manāmi uz priekšu. Jaunā valde sastāv gan no ilggadiem vecākiem locekļiem, gan puse ir ar “jaunām asinīm”. Galvenie mērķi LĀZA ir atbalstīt Latvijas jaunos mediķus, lai viņiem būtu iespēja sasniegt to, ko viņi vēlas savā iecerētā nozarē. Metaforiski man tas liekas līdzīgi lidmašīnai (ar bagātīgu kravu), kas ir sēdējusi uz skrejceļa un ir sagaidījusi pareizo pilotu un apkalpi, lai varētu kursēt gan no rietumiem uz Latviju, gan atkal atpakaļ.

Tā kā lidmašīna ir labās rokās un viss iet gludi, tad es jūtu, ka man ir laiks izkāpt ārā un dot vietu kādam jaunākam kolēģim.

Mana pieredze pie LĀZA organizācijas:

- Iestājos kā biedrs Kanādas/Toronto LĀZA kopā 1967. gadā.
- Aktīvs biedrs LĀZA organizācijā 54 gadus.
- LĀZA globālās valdes loceklis kopš 1978. gada.
- LĀZA globālās valdes priekšsēdis no 1993. līdz 1997. gadam
- Priekšsēdis 1997. gada LĀZA 50 gadu dibināšanas jubilejas rīkošanai Rīgā.
- Pagaidām turpinu aktīvu darbību LĀZA atjaunotā enerģiskā valdē.

Kaut gan LĀZA pēc nosaukuma bija ļoti nozīmīga organizācija – Latviešu Ārstu un Zobārstu Apvienība, tomēr lielākā daļa no projektiem un sadarbības notika starp atsevišķiem ārstiem. Tādā ziņā biedru enerģija plūda caur atsevišķām straumēm (un to bija ļoti daudz), un organizācija kā tāda palika arvien pasīvāka un sašķelta.

Ap gadsimta maiņu, 2000. gadā, LĀZA kā organizācija no manas perspektīvas raugoties, bija zaudējusi daļu no savas enerģijas. Tā bija kā baterija, kas no ārpuses izskatījās veselīga, bet enerģija un kopējais entuziasms bija uz zema līmeņa, vairāk jūtams bija katra individuālais devums Latvijai.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

14. Saeimas vēlēšanās nobalsojuši 59,43%; vairāk nekā iepriekšējo divu parlamentu vēlēšanās

Sestdien, 1. oktobrī, notikušajās 14. Saeimas vēlēšanās piedalījušies 916 594 jeb 59,43% balsstiesīgo, liecina Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) informācija par visiem 1055 iecirkņiem, un šoreiz vēlēšanu aktivitāte bija augstāka nekā 13. Saeimas, 12. Saeimas vēlēšanās. 11. Saeimas vēlēšanu aktivitāte, pēc CVK datiem, bija 59,45%. Tādējādi tā nebija zemāka kā 14. Saeimas vēlēšanās.

CVK dati liecina, ka vēlēšanu iecirkņos nobalsojuši 834 968 jeb 54,13% vēlēšanu, savā atrašanās vietā – 18 423 jeb 1,19%, savukārt iespēju iepriekš nodot balsi glabāšanā izmantoja 63 342 jeb 4,11% balsstiesīgo. Aktīvākie vēlēšanu bijuši Vidzemē, kur nobalsoja 262 572 jeb 66,26% balsstiesīgo, Kurzemē nobalsoja 114 977 jeb 63,85%, Zemgalē nobalsoja – 129 158 jeb 62,72%, Latgalē – 111 319 jeb 57,14%, bet Rīgā – 298 568 jeb 52,82%, no tiem ārēmes – 26 189.

Aktīvākie vēlēšanu bija Salkurpīšu novads (83,9%), Ķekavas novads (74,89%) un Ādažu novads (73,99%), bet viszemākā aktivitāte reģistrēta Ludzas novadā (53,64%), Augšdaugavas novadā (52,15%) un Rēzeknes novadā (50,05%)

***

14. Saeimā iekļūst 7 politiskie spēki, lideros – Jaunā Vienotība

4. Saeimas vēlēšanās lielāko vēlēšanu atbalstu – 18,97% – ieguvusi līdzšinēja premjera Krišjāņa Kariņa pārstāvētā *Jaunā Vienotība*, bet kopumā parlamentā iekļuvuši septiņi politiskie spēki, liecina Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) publiskotie provizoriskie vēlēšanu rezultāti pēc balsu saskaitīšanas visos 1055 iecirkņos.

Saskaņā ar provizoriskajiem rezultātiem *Jaunajai Vienotībai* (JV) seko Zaļo un Zemnieku savienība (ZZS), trešajā vietā ir "Apvienotais saraksts", tam seko Nacionālā apvienība. 5% barjēru iekļūšanai Saeimā pārvarējusi "Stabilitāte!", kuŗu dibināja Aleksejs Rošļikovs un Valērijs Petrovs – divi no četriem Rīgas domes deputātiem, kuŗus 2019. gadā izslēdza no partijas "Saskaņa" par rupjiem partijas disciplīnas pārkāpumiem, kas sekmēja varas maiņu Rīgas domē; kā arī partija "Latvija pirmajā vietā", kuŗas līderis Ainārs Šlesers pēdējos gados nav darbojies aktīvajā politikā; līdz šim Saeimā nepārstāvētie "Progresīvie".

Neviena no partijām, kuŗa ieguva lielāku vēlēšanu atbalstu 13. Saeimas vēlēšanās pirms 4 gadiem – "Attīstībai/Par!", "Saskaņa", "Konservatīvie" un "KPV LV" – nākamajā Saeimā nebūs pārstāvēti.

***

Jaunā Vienotība prognozē sarežģītas, bet ātras koalīcijas sarunas

Sarunas par koalīcijas veidošanu pēc 14. Saeimas vēlēšanām būs sarežģītas, bet arī ātras, jo to diktē krīzes situācija, Latvijas Televīzijas raidījumā "Rīta panorāma" sacīja viens no "Jaunās Vie-

notības" līderiem Arvils Ašerādens. Viņš puda prieku par "Jaunās Vienotības" labajiem vēlēšanu rezultātiem un uzsvēra, ka tas uzliek pamatīgus pienākumus.

Ašerādens pastāstīja, ka sanāks partijas valde, kas lems par sarunu grupu. Tā tiksies ar partijām, pret kuŗām "Jaunā Vienotība" nav novilkusi "sarkanās līnijas". Apvienības pārstāvji jau norādījuši, ka nesadarbosies ar Zaļo un Zemnieku savienību, ja tā turpinās sadarbību ar Aivaru Lembergu. Tāpat "Jaunā Vienotība" nav gatava sadarbīties ar prokremliskām partijām, kā arī ar partiju "Latvija pirmajā vietā", ko uzskata par populistisku.

Ašerādens prognozēja komplikētas sarunas, jo dažādām partijām ir dažādi viedokļi par daudziem jautājumiem. Tāpat jāsaprot jaunievēlēto politisko spēku – "Apvienotā saraksta" un "Progresīvo" – pozīcijas. Politikis gan uzsvēra, ka krīzes situācija liek strādāt ātri.

***

Politologs: Potenciālajā koalīcijā varētu būt četras partijas

Neilgi pēc pirmo provizorisko 14. Saeimas vēlēšanu rezultātu publicēšanas potenciālie parlamentā iekļuvušie politiskie spēki iezīmēja tā sauktās sarkanās līnijas jeb nosacījumus, pie kuŗiem gatavi strādāt jaunajā koalīcijā, kā arī minēja iespējamās sadarbības partnerus.

Pēc 14. Saeimas vēlēšanām varētu būt četru partiju koalīcija, kuŗā ir "Jaunā Vienotība" (JV), Nacionālā apvienība (NA), "Apvienotais saraksts" (AS) un "Attīstībai/Par", intervijā Latvijas Radio raidījumā "Krustpunktā" sacīja politologs Jānis Īkstens (*atēlā*). "Neizskatās, ka labēji orientētai koalīcijai ir daudz iespēju," viņš sacīja. Īkstens gan norādīja, ka ievērojot NA un "AS" piesardzīgās atbildes par gatavību pieņemt Krišjāni Kariņu ("JV") kā

premjēru.

Kariņa iespējamo nekļūšanu par premjēru gan noraidīja politologe Lelde Metla-Rozentāle. Viņa sacīja, ka uzstāt pret Kariņu kā premjēru nav risks, kas attaisnots, jo bez "JV" izveidot koalīciju nevar. Protams, ja netiek ņemtas koalīcijā "Latvija pirmajā vietā" vai Zaļo un Zemnieku savienība, pret ko daudzi uzvarētāji jau vilkuši "sarkanās līnijas".

Metla-Rozentāle arī skaidroja, ka, ja koalīcijā ņem tikai "Attīstībai/Par", tad šai apvienībai būs "zelta kārts" un izšķirošā loma – proti, bez šī politiskā spēka lēmumus nevarēs pieņemt, tādēļ tas varēs uzstādīt savu noteikumu. Ja koalīcijā paņems arī "Progresīvos", tad nevienam nebūs "zelta kārts".

***

"Apvienotais saraksts" nav gatavs sadarbīties ar Lembergu
"Apvienotajam sarakstam" ("AS") nav problēmu ar atsevišķiem Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS) deputātiem, bet gan ar Aivaru Lembergu.

"Viņu neredzam ne savos kolēģos, ne pat, ka varētu risināt kādas nopietnas sarunas," sacīja AS pārstāvis E. Tavars. No viņa teiktā noprotams, ka arī "AS" būtu gatava sadarbīties ar ZZS, ja tā norobežotos no Lemberga. Līdzīgi jau izteikusies "Jaunā Vienotība": "Apvienotā saraksta" sastāvā ir Latvijas Zaļā partija, kuŗa Lemberga dēļ izstājās no savienības ar Latvijas Zemnieku savienību, ar kuŗu kopā bija apvienībā ZZS.

***

Saeimas vēlēšanu testu izturējuši tikai četri ministri

Vēlēšanas nozīmē ne tikai iepazīšanos ar jaunām sejmām uz politiskās skatuves, bet arī atvēršanos no jau ierastiem personāžiem – vismaz uz kādu laiku. Tā piemēram valdībā no 14 Ministru kabineta locekļiem tikai četri vēlēšanās ieguvuši vēlēšanu uzticību turpināt darbu valdībā.

Apvienībai "Attīstībai/Par!" paliekot zem 5% barjēras, izredzes strādāt nākamajā valdībā zaudējuši šī politiskā spēka pārstāvji: iekšlietu ministrs Kristaps Eklons, aizsardzības ministrs Artis Pabriks, veselības ministrs Daniels Pavļuts, kā arī vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Artūrs Toms Plešs.

"Es vēl esmu jauns. Laiks rādīs. Skaidrs, ka ar šo dzīve nebeidzas. Vienlaikus skaidrs, ka vienā vai citā ampluā turpināšu pildīt savus pienākumus un darbu pēc vislabākās apziņas," sacīja Plešs.

Eklons norādīja: "Skaidrs, ka ugunsdzēsības dienestā vairs neatzīstos – tas dzīves posms man ir pagājis. Savu ārtavu esmu dienestā ieguldījis. Drīzāk jāmeklē jauni izaicinājumi gan profesionālā, gan emocionālā ziņā." Tāda paša iemesla dēļ valdības māju drīzumā pametīs partijas "Konservatīvie" pārstāvji – tieslietu ministrs Jānis Bordāns, izglītības ministre Anita Muižniece, labklājības ministrs Gatis Egliņš un satiksmes ministrs Tālis Linkaits. "Es nedomāju pamest nedz partijas, nedz aktīvās politikas aprindas. Mēs gatavosimies nākamajām vēlēšanām, kas būs Eiropas Parlamenta vēlēšanas, un pēc tam arī pašvaldību vēlēšanām," sacīja Linkaits.

Valdības māja, visticamāk, būs jāpamet arī finanšu ministram Jānim Reiram. Kaut arī viņa pārstāvētā "Jaunā Vienotība" vēlēšanās uzvarēja, Reiru vēlēšanu svītrojumiem nobīdīja no pirmās uz 4. vietu, atstājot uzreiz zem svītras. "Jaunās Vienotības" valde uzreiz pēc vēlēšanām nolēma, ka uz ministru amatam nevirzīs Saeimā neievēlētos politiķus.

***

Pie Rīgas pils atklāj izstādi "Valsts prezidenta institūcijai 100"

Par godu Valsts prezidenta institūcijas simtgadei pie Rīgas pils

tika atklāta ārtelpas izstāde 21 metra garumā, kas ataino Valsts prezidenta institūcijas vēsturi un attīstību, uzsverot Latvijas valstiskuma nepārtrauktību un demokrātisko tradīciju nozīmīgumu.

"Šogad mēs atzīmējam Satversmes simtgadi. Tikko spēkā stājās Satversme, tika ievēlēts arī pirmais Latvijas Valsts prezidents. Parlamentārā republikā Valsts prezidenta institūcija nodrošina valsts pastāvēšanu un ilgtspēju," izstādes atklāšanā uzsvēra Valsts prezidents Egils Levits. "Izstādē jūs redzēsiet divas personības, kuŗas klasiski neatradīsiet Valsts prezidentu portretu galerijā. Tie ir Pauls Kalniņš un Jāzeps Rancāns, kuŗi pildīja Valsts prezidenta funkcijas okupācijas periodā un turpināja mūsu valsts nepārtrauktību," īpaši atzīmēja Valsts prezidents.

"Izstāde ir veltīta mūsu Valsts prezidentiem, kuŗi simt gadu garumā ar savām vērtībām, ar savu principiālo nostāju un ar savu viedokli ir ietekmējuši to, kā dzīvo un ir dzīvojuši mūsu valsts," atklājot izstādi teica Valsts prezidenta padomnieku biroja vadītāja, Valsts prezidenta padomniece kultūrpolitikas jomā Sarmīte Ēlerte, norādot, ka, izstāde tika veidota ar mērķi apvienot trīs lietas "pirmkārt, Valsts prezidenta funkcija, ko nosaka Satversme vai likumi, otrkārt, personība un, treškārt, ne mazāk svarīgi, izaicinājumi, kurus katram prezidentam nesis laiks".

Ārtelpas izstāde veidota plašam interesentu lokam, īpaši aicināti ir skolēni un skolotāji izmantot bagātīgo izstādes materiālu, lai noturētu valstiskumam veltītu izziņošu mācību stundu. Izstāde "Valsts prezidenta institūcijai 100" būs apskatāma pie Rīgas pils līdz 2. decembrim. Iecerēta arī atkārtota izstādes eksponēšana 2023. gada pavasarī. Ārtelpas izstādes tekstu līdzautoris ir vēstures doktors Gatis Krūmiņš. Izstādes tapšanā informācija iegūta un apkopota no 44 dažādām institūcijām.

***

Kariņš: Apzināta infrastruktūras bojāšana Baltijas jūrā ir ārkārtīgi nopietns incidents

Apzināta infrastruktūras bojāšana Baltijas jūrā ir ārkārtīgi nopietns incidents, un lai to izmeklētu un vienotos par turpmākajiem soļiem, ir svarīga cieša Eiropas Savienības (ES) un NATO

sadarbība, mikroblogošanas vietnē *Twitter* uzsvēra Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV).

Iepriekš Iekšlietu ministrijā norādīja, ka, reaģējot uz izskanējušo informāciju par iespējamo diversiju pret Baltijas jūrā esošo gāzes pārvades infrastruktūru *Nord Stream*, Latvijas atbildīgās iestādes pastiprinājušas drošības pasākumus enerģētikas pārvades infrastruktūras sektorā. Patlaban no ārvalstu atbildīgajām iestādēm tiek iegūta precīzāka informācija par gāzes vada bojājumiem un to izraisītajām sekām.

Latvijas aizsardzības ministrs Artis Pabriks sociālajā tīklā *Twitter* paziņojis jau tiešāk, proti, ka gāzes vada cauruļu saspridzināšana Baltijas jūrā ir diversija un tā ir notikusi tiešā NATO teritorijas tuvumā. Šis ir brīdis, kad ir nepieciešama cieša ES un NATO sabiedroto sadarbība incidenta izmeklēšanā un kritiskās infrastruktūras aizsardzībā. Cauruļvada *Nord Stream* sabotāža ir klasificējama kā visnopietnākais drošības un vides incidents Baltijas jūrā, norādījis Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs..

Ukrainas prezidenta biroja vadītāja padomnieks Mihailo Poļošs puda uzskatu, ka *Nord Stream* avārija ir Krievijas plānots terorakts, Maskavai šādi pirms ziemas cenšoties sēt pānīku Eiropas Savienībā (ES).

Dānijas varasiestādes kopumā konstatējušas trīs noplūdes gāzesvados *Nord Stream* un *Nord Stream 2*, kas no Krievijas stiepjas līdz Vācijai. Divas no noplūdēm atrodas *Nord Stream* gāzesvadā uz ziemeļaustrumiem no Bornholmas salas Baltijas jūrā, bet vēl viena konstatēta *Nord Stream 2* uz dienvidaustrumiem no šīs salas. Novērojumu stacijas Zviedrijā un Dānijā reģistrējušas spēcīgus zemūdens sprādzienus pirms tika atklātas noplūdes no *Nord Stream* gāzes vadiem Baltijas jūrā.

***

ĀM atkārtoti aicina Latvijas valstspiederīgos iespējami drīzāk pamest Krieviju...

...un nedoties uz šo valsti. Tā mikroblogošanas vietnē *Twitter* ierakstījis ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs.

Ministrs norāda, ka šis ir atkārtots un uzstājīgs aicinājums, ņemot vērā starptautiskās situācijas saasināšanos. "Aicinām Latvijas valstspiederīgos neapmeklēt Krieviju un tos, kuri šobrīd ir Krievijā, aicinām pēc iespējas ātrāk izceļot!" teikts Ārlietu ministrijas paziņojumā.

ĀM aicina Latvijas valstspiederīgos neapmeklēt Krieviju, ņemot vērā šobrīd pret Krieviju ieviestās starptautiskās sankcijas, iespējamo drošības situācijas pasliktināšanos, kā arī ierobežotās izbraukšanas iespējas.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Latvija nodibina diplomātiskas attiecības ar Māršala salu

Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs puda nostāju, ka Latvijai ir būtiski sadarboties ar līdzīgi domājošiem partneriem Indijas un Klusā okeana reģionā. Ministrs informēja par Latvijas vēstniecības atklāšanu Kanberā, kas ir plānota kā reģionāla pārstāvniecība, tādējādi ļaujot identificēt konkrētas sadarbības jomas arī ar Māršala salām. "Mēs uzskatām Māršala salas par lideri vairākos Eiropas Savienībai būtiskos jautājumos, jo īpaši klimata pārmaiņu, vides ilgtspējas un okeanu pārvaldības jomā, tādēļ strādāsim, lai atrastu praktiskas sadarbības iespējas 2021. gadā pieņemtās Eiropas Savienības-Indijas un Klusā okeana stratēģijas ietvaros," teicis Rinkēvičs.

Sarunā ārlietu ministrs pateicās par atbalstu Ukrainai ANO balsojumos. Būdamā vienīgā Klusā okeāna salu valsts, kas pašlaik ievēlēja ANO Cilvēktiesību padomē, Māršala salas atbalstīja rezolūciju par Krievijas agresijas Ukrainā ietekmi uz cilvēktiesībām, izveidojot izmeklēšanas komisiju.

Ārlietu ministrs pateicās arī par Māršala salas atbalstu Latvijas kandidātūrai ANO Drošības padomes 2025. gada vēlēšanās.

***

Saeima atbalsta pāreju uz mācībām tikai latviski bērnodzarus un pamatizglītībā trīs gadu laikā

Saeima galīgajā lasījumā atbalstījusi pakāpenisku pāreju uz mācībām tikai valsts valodā vispārējās izglītības un pirmsskolas pakāpē līdz 2025. gadam. Balsojumā attiecīgos grozījumus Izglītības likumā atbalstīja 63 deputāti, pret bija 16 deputāti. Arī par Vispārējās izglītības likuma grozījumiem balsojums bija līdzīgs.

Atbalstītās izmaiņas likumos paredz pakāpenisku pāreju uz mācībām tikai valsts valodā pirmsskolā un pamatizglītībā trīs gadu laikā – līdz 2025. gadam.

Pārejas posmu noteica, lai veicinātu sekmīgu pilnveidotā mācību satura un pieejas ieviešanu visās Latvijas izglītības iestādēs.

***

Ar likumu plāno pārsaukt vismaz 98 komunistisko režīmu slavinātos vietvārdus

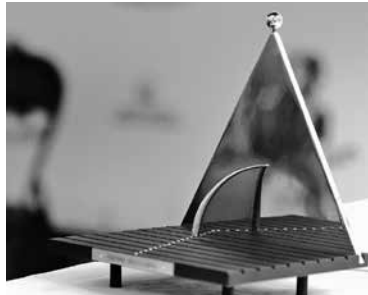
Ne mazāk kā 98 vietvārdi Latvijā joprojām slavina komunistisko režīmu vai tā atbalstītājus, un vēl 47 vietvārdi slavina rusifikācijas politikas simbolus. Tā secinājusi biedrība "Publiskās atmiņas centrs". Tikai dažas pašvaldības reaģējušas uz centra vēstnieku ieteikumiem vietvārdus pārdēvēt. Tāpēc Tieslietu ministrija vēl pirms vēlēšanām iesniegs Saeimā likumprojektu, lai noteiktu par pienākumu atbrīvoties no šāda padomju mantojuma.

"Publiskās atmiņas centrs" norāda, ka Latvijā ir daudz izcilu personību, kuŗu vārdā nav nosaukts neviens objekts, neviena iela, to vietā ir daudz krievu rakstnieku. Piemēram, Rīgā ir gan Puškina, gan Gogoļa, gan Turgeņeva iela." Fricis Bārda, Eriks Adamsons, Austru Skujiņa, Ludis Bērziņš, Reģina Ezera, Vizma Belševica, Klāvs Elsbergs, Dzintars Sodums, Linards Tauns, Melānija Vanaga, Mārtiņš Brauns, Imants Ziedonis, Leons Briedis, Uldis Bērziņš, Knuts Skujenieks oficiālos vietvārdos nav minēti nemaz," uzskaitīja Publiskās atmiņas centra pārstāve Kristīne Jarinovska. "Publiskās atmiņas centrs" norādīja, ka tikai daļa pašvaldību reaģējusi uz biedrības norādījumiem un bez iebildumiem piekritusi padomju laiku slavinājumus vietvārdos nomainīt. Ar daudzām pašvaldībām sarunas nonākušas strupceļā, vairākas pašvaldības atteikušās no vietvārdu pārdēvēšanas.

***

Paziņoti "Spēlmaņu nakts" pretendenti; visvairāk nomināciju Valmieras teātrim

29. septembrī Latvijas Teātra darbinieku savienības (LTDS) rīkotajā preses konferencē tika

nosaukti 2021./2022. gada sezonas gada balvas teātri "Spēlmaņu nakts" pretendenti 13 kategorijās. Vislielāko skaitu nomināciju – kopā 18 – saņēmis Valmieras Drāmas teātris un šajā teātri izrādes radījušie mākslinieki. Savukārt izrāde, kas izceļas ar vislielāko nomināciju skaitu, ir Dailles teātra iestudējums "Rotkho" – darbs žūrijas novērtējumu izpelnījies 11 reizi.

Lai gan 2021./2022. gada sezonā teātros vēl aizvien bija jūtama Covid-19 radītās pandēmijas ietekme, žūrijas komisijai izdevās izvērtēt vairāk nekā 100 sezonas jauniešu teātrus, t.sk. 2022. gada Valmieras vasaras teātra festivāla izrādes.

Pašā sezonas sākumā LTDS vienojās ar teātru vadītājiem, ka šajā ciklā teātri varēs iekļaut arī 2020./2021. gada sezonā (teātru dīkstāves laikā) veidotos jauniešu teātrus, kuŗus dažādu iemeslu dēļ publiski nevarēja parādīt līdz 2021. gada septembra vidum un kuŗi netika vērtēti iepriekšējās Covid-19 smagi skartās) sezonas kontekstā.

***

Neaizmirstamas dienas Stokholmā

Pasaules diasporas amatierētrātri no 23. līdz 25. septembrim pulcējās saietā Plats solis *Arsta Folkets Hus* Stokholmā. Savukārt 26. septembrī teātra cilvēki viesojās Latvijas vēstniecībā Stokholmā, kur viņus laipni uzņēma vēstniece Ilze Rūse. Saietā klātienē bija pārstāvētas kopā 17 mākslinieciskās pašdarbības kopas gan no Latvijas, gan no citām valstīm. Jauniešu teātris *Ekspēriments*

VĒSTNIECĪBAS ZIŅAS

LATVIJA. 3. oktobrī, aizsardzības ministrs Artis Pabriks iepazīšanās vizītē uzņēma Kanadas vēstnieku Braienu Švarcu un Turcijas vēstnieci Šuli Euztunču, lai pārrunātu reģionālās drošības un divpusējās sadarbības jautājumus. Latvijai un Kanadai ir cieša militārā sadarbība, kuŗu abas valstis turpinās attīstīt, veidojot NATO daudznaucējo kaujas grupu par brigādes līmeņa vienību.

TURCIJA sniedz ieguldījumu reģionālās drošības stiprināšanā, piedaloties NATO Baltijas gaisa telpas patrulēšanā. Latvijas un Turcijas divpusējā sadarbība aizsardzības jomā notiek militārās izglītības un apmācības jomā. Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji ir piedalījušies NATO programmas "Partnerattiecības mieram" organizētajosursos Ankarā, kā arī citos Turcijas militāros un civilos mācību centros notiekošos semināros unursos.

(Jūrmala, Latvija), Bergenā latviešu amatierētrātris *LATiBergen* (Bergena, Norvēģija) biedrības Stokholmas Forums teātra trupa (Stokholma, Zviedrija), Birminghamas Mazais teātris (Lielbritānija), Jorkšīras Improvizācijas teātris "Spogulis" (Bradforda, Lielbritānija), Latviešu-dāņu biedrības amatierētrātris "Pūpols" (Vejele, Dānija), Stokholmas Atraktīvais Latviešu amatierētrātris "Sala" (Zviedrija), Jelgavas Studentu teātris *Latvija*. Īrijas Latviešu teātris "Slīdes" (Kildare, Īrija), Austrālijas Latviešu teātris (Melburna, Austrālija), Īrijas jauktais koris "LAIR" (Dublina, Īrija), latviešu teātris Itālijā "Momento" (*Campagnatico*, Itālija) u. c.

Programmā tika iekļautas arī tās izrādes, kas bija iepriekš uzfilmētas un atsūtītas kā video izrādes. Ar tām saietā piedalījās Sidneijā Latviešu teātris (Austrālija) un Reikjavikas Latviešu teātris (Islande). Ņudžersitijas latviešu teātris "Jautrais tomāts" no ASV un Piterboro teātra studija "Saimē" no Lielbritānijas bija atsūtījuši video sveicienus, turklāt Amerikas teātri "Jautrais tomāts" un "Holivudas koferis" saietu atbalstīja arī finansiāli, sponzorējot atklāšanas balles mūziķu grupu "Stokholmas Spēlmaņi". Saita noformējumu veidoja mākslinieki Santa Siliņa (Īrija), Mareks Melecis un Renārs Krastiņš (Dānija), bet programmu papildināja māksliniece Kristīne Lagzdas *Haapanen* (Zviedrija) darbu izstāde.

ZIŅAS ĪSUMĀ

• Partijas "Katram un katrai" vadītājs Aldis Gobzems atstājis amatu un izstājies no sava politiskā spēka. Tā videoierakstā sociālajā tīklā Facebook paziņoja Gobzems. Viņš pastāstīja, ka nosūtījis ziņu partijas valdei. Pēc viņa domām, šis ir viršīkšīgs solis, jo netika īstenots tas, ko bija apņēmis, proti – uzvarēt vēlēšanās. Tādēļ par to Gobzems uzņemties atbildību. Viņš arī izstājas no partijas, lai tā varētu turpināt darbu bez viņa.

• Valdība atbalstīja papildu atbalstu iedzīvotājiem un uzņēmumiem energocenu krīzē 422,2 miljonu eiro apmērā. Atbalsta pasākumi vēl jāapstiprina Saeimā.

Mūžībā 64 gadu vecumā devies uzņēmējs Aldis Sāmitis, SIA "Amerikas auto" īpašnieks. Par Sāmiša nāvi sociālās saziņas tīklā Facebook pavēstījis žurnālists un Latvijas Motokluba asociācijas sekretārs Arnis Blodons.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

JURIS
LORENCIS

Noslēgušās 14. Saeimas vēlēšanas. Pilnas negaidītu pārsteigumu, prieka asaru un rūgtu zaudējumu. Es tās salīdzinātu ar labu detektīvu, kurā intriga saglabājas līdz pašai pēdējai lappusei. Vēl pirmdienas, 2. oktobra, vakarā nebija skaidrs "Attīstībai/ Par!" liktenis. Tagad zinām, ka no tikšanās Saeimā to šķīra nieka 250 balsis... Vēlēšanu rezultāti vēl ilgi tiks apspriesti un analizēti, studenti par tiem rakstīs bakalaura un doktora darbus. Viss sagriezies kājām gaisā. Partijas, kas 13. Saeimas vēlēšanās ieguva 60 % vēlēšanu balsu, šajā Saeimā vairs nebūs pārstāvētas. Iepriekšējo vēlēšanu uzvarētāji – *Saskaņa*, KPVLV, Jaunā konservatīvā partija, "Attīstībai/Par" – visi palikuši "aiz borta". Un tomēr izskatās, ka Latvijas politikas vektors kopumā paliks nemainīgs. Kā tas iespējams? Jo vēlēšanās kopumā uzvarējuši labēji, latviski politiski spēki. Ja palasa ievēlēto deputātu vārdus, var visai droši apgalvot – kopumā šī Saeima būs kompetentāka nekā iepriekšējā. Kaut vai tāpēc, ka tajā vairs nebūs pārstāvēta tāda raiba kompānija kā KPVLV.

Vispirms par uzvarētājiem. Lielākos laurus plūkusi "Jaunā Vienotība". Arī "Apvienotais saraksts", kas sevi piesaka kā jaunu politisko spēku. Daļa vēlēšanu griebeja redzēt kaut ko līdzīgu "Jau-

najai Vienotībai", Nacionālajai apvienībai vai "Attīstībai/ Par!" – bet ar jaunu zīmolu. Tādu viņi arī dabūja "Apvienotā saraksta" izskatā. Tie ir gudri, kompetenti, godprātīgi cilvēki, kas vairākumā nākuši no Reģionu apvienības, Zaļās partijas un Liepājas partijas. Bez šī politiskā spēka nav iespējams izveidot jauno valdību. Tomēr atklāts paliek jautājums – cik stabils un noturīgs būs šis "Apvienotais saraksts"? Pagaidām tas nav nekas vairāk kā domubiedru grupa. Turklāt šī politiskā spēka līderis, uzņēmējs Uldis Pīlens, pats vēlēšanās nebalotējās. Pie vēlēšanu uzvarētājiem pieskaitāma arī Nacionālā apvienība. Atklāti sakot, pēc Krievijas agresijas Ukrainā es prognozēju, ka "nacionāli" dabūs vairāk balsu. Bet realitāte ir tāda, ka jau vairākas vēlēšanas pēc kārtas atbalsts Nacionālajai apvienībai sarūk. Lēnām, bet tomēr sarūk. Nepatīkams trends, ko vajadzētu censties pārvarēt. Labi veicies arī Zaļo un Zemnieku savienībai jeb ZZS. Šī partija ir pie varas daudzās pašvaldībās. Nevar noliegt, ka šis apstāklis palīdzēja arī Saeimas vēlēšanās. Savu lomu spēlē vecais, atpazīstamais zīmols – ZZS. Turklāt daudzi joprojām nav pamanījuši, ka Zaļā partija patiesībā vairs nav vienā sarakstā ar Zemnieku savienību. ZZS ir pieredzējis, labējs un latvisks politisks

spēks. Tomēr izskatās, ka arī šoreiz tam nebūs vietas valdošajā koalīcijā. Iemesls – pārāk cieša saistība ar bijušo Ventspils mēru Aivaru Lembergu, kurš iekļauts ASV valdības sankciju sarakstā.

Un tagad par zaudētājiem. Pilnīgu sagrāvi piedzīvojuši "Konservatīvie". Jau labu laiku viņu reitings slidēja uz leju, līdz vēlēšanu dienas vakarā atdūrās pret niecīgajiem 3 %. Savukārt "Attīstībai/ Par!" izgāšanos es nevaru izskaidrot citādi, kā vien ar pagalam neveiksmīgu vēlēšanu kampaņu. Tieši kļūdainā kampaņa bija tā, kas aizbaidīja ne tikai liktenīgās 250 balsis, bet gan daudzus tūkstošu balsu. Lieta tāda, ka "Attīstībai/Par!" vēlētais ir salīdzinoši gudrs. Tāds, kurš interesējas par politiku, saprot to. Un te pēkšņi viņa partija nāk klajā ar saukli "Nedriest bremsēt valsti vēl četrus gadus!" un cenšas norobežoties no premjera Kariņa. Bet nav iespējams atrasties valdības koalīcijā, vadīt atbildīgas ministrijas (tajā skaitā Iekšlietu un Aizsardzības!) un pirms vēlēšanām tēlot opozīciju. Vēlētāji tādas lietas nepiedod, viņi pamatoti jautā – mīlie draugi, kur tad jūs pašī jātāt šos četrus gadus? "Konservatīvo" un "Attīstībai/ Par!" zaudējumu es salīdzinātu ar "Latvijas ceļa" sakāvi 8. Saeimas vēlēšanās 2002. gadā, kad toreizējā varas partija ieguva 4, 9 % balsu

un neiekļuva parlamentā. Sensacionāls ir arī pagalam sliktais *Saskaņas* rezultāts. Politologs Juris Rozenvalds izteicies, ka tas liecinot par "krievvalodīgo vēlēšanu dezorientāciju". Tomēr šim uzskatam diezin vai varētu piekrist. Jo krievvalodīgais vēlētais mainījis savas simpātijas un izvēlējies Alekseja Rosļikova vadīto partiju "Stabilitātei!", kas neslēpj savu atklāti prokrievisko nostāju. Tad jau drīzāk taisnība būs "Dienas" žurnālistei Agnesei Margevičai, kas savā *Twitter* kontā ierakstījusi: "Rosļikova panākumi liek domāt, ka Krievijas agresijas atvīļņi uz iecirkņiem ir aizveduši daudz agresīvāku, arī gados jaunāku vēlēšanu, kurām *Saskaņa* par bezzobainu un "Krievu savienību" par senilu. Maskavas propagandas valodā – "krievu pavasaris". Ļoti sliktā ziņa mūsu drošībai".

Reāli iezīmējas divas iespējamās valdības koalīcijas. Pirmā – "Jaunā Vienotība", "Apvienotais saraksts" un Nacionālā apvienība. Kopā tās 54 balsis. Saskaņoti un disciplinēti strādājot, šāda komanda varētu vadīt valsti nākamajos četrus gadus. Teorētiski šiem politiskajiem spēkiem varētu pievienoties "Progresīvie" ar desmit balsīm. Te gan ir daudz jautājumu. Grūti iedomāties, ka Nacionālā apvienība varētu akceptēt dažu "Progresīvo" politiku kreisi – liberālos uzskatus. Pavisam droši var

teikt, ka arī nākamo valdību vadīs Krišjānis Kariņš. Savu amatu visdrīzāk saglabās arī ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Tas, kas nepavisam nav skaidrs – vai uz otro termiņu tiks pārvēlēts Valsts prezidents Egils Levits. Pagaidām viņam atbalstu izteikušas vien "Jaunā Vienotība" un Nacionālā apvienība, kurām kopā ir 41 balsis. Latvijas Satversmes 36. pants paredz, ka Valsts prezidentu ievēl Saeima atklātā balsojumā ar ne mazāk kā 51 deputātu balsu vairākumu. Turklāt klist runas, ka uz prezidenta krēslu mērķējot arī "Apvienotā saraksta" līderis Uldis Pīlens. Bet līdz prezidenta vēlēšanām vēl jāgaida. Taču negaida veicamie darbi. Pēctecība un stabilitāte ir laba lieta, bet pārmaiņām jābūt, it īpaši saimniecības jomā. Latvijas Bankas prezidents Mārtiņš Kazāks izteicies, ka "nākamajai Saeimai un tās apstiprinātajai valdībai pie darba jākeras nekavējoties, risinot neatliekamus uzdevumus enerģētikas politikā, kā arī, ķeroties pie 2023. gada valsts budžeta izstrādes un pieņemšanas." Es vēl pieminētu tādas izaicinājumus kā drošība un neprognozējamā situācijas atbilstība Krievijā.

Atliek tikai novēlēt jaunajai Saeimai un valdībai gudrību, spēku un izturību.

KĀRLIS
STREIPS

Milzīgs pārsteigums 14. Saeimas vēlēšanās bija fakts, ka *Saskaņa sociāldemokrātiskā partija* zaudēja visas vietas parlamentā. Kā var spriest, kādreiz saņemtais balsis aizgāja partijas *Stabilitātei!* un, iespējams, partijas *Latvija Pirmajā vietā* virzienā. Pirmo nodibināja divi deputāti no negodā kritušās Rīgas domes, kuŗa tika likvidēta 2020. gada beigās un atvīvēta ar ārkārtas vēlēšanām 2021. gada augustā. Izdevās likvidēt *Saskaņas* un partijas *Gods kalpot Rīgai* desmit gadu monopolu galvaspilsētas varas virsotnē.

Un vēl, visus mandātus arī zaudēja partija "Attīstībai/Par", kuŗas izvirzītais premjera kandidāts Artis Pabriks pēdējās dienās pirms vēlēšanām tapa skarbi kritizēts sociālajos tīklos. Svētdien no rīta, pēc vēlēšanu dienas, partijai bija mazliet virs nepieciešamajiem pieciem procentiem, lai tiktu pie mandātiem, taču dienas gaitā balsu skaits saruka, un galu galā partija palika ar 4,97% balsu. Tāpat visus mandātus zaudēja partija, kuŗa 13. Saeimā ienāca kā *Jaunā konservatīvā partija*, bet sasaukuma laikā sevi pārsauca par partiju *Konservatīvie*. A/P gadījumā problēma varēja būt skandāls, kādā iekūlās redzams partijas pārstāvis Juris Pūce. Tāpat veselības ministrs Daniels Pavļuts netika galā ar Covid-19 krīzes izaicinājumiem. Pēdīgi daudzas politisko novērotāju uzacis pacēlas tad, kad partija paziņoja, ka tās

kandidātu starpā būs Vjačeslavs Dombrovskis, kuŗš iepriekšējos gadus bija pavadījis kā skarbs varas kritiķis *Saskaņas* deputātu aprindās. *Jaunās Konservatīvās partijas* gadījumā iespējams, ka cilvēkus pievilka partijas skaļi bazūnētais apgalvojums, ka tā nodrošinās "bezkompromisa tiesiskumu." Tāpat liktenis nodrošināja, ka konkrēti JKP vadītajai Tieslietu ministrijai nācās izstrādāt Satversmes tiesas pagērēto likumu par civilām savienībām, tajā skaitā viendzimuma pāriem. Tas, iespējams, pietiekami daudziem vēlētajiem bija solis par tālu.

Kopumā 5% barjēru šogad pārvarēja septiņas partijas. Vislabākos rezultātus uzrādīja premjerministra Krišjāņa Kariņa vadītā "Jaunā Vienotība". Sekoja Zaļo un zemnieku savienība, kuŗas nosaukums ir maldinošs, jo Zaļā partija šogad atšķēlās no *zemniekiem* un pievienojās jaunai partijai ar nosaukumu Apvienotais saraksts. Tā 1. oktobrī bija trešajā vietā. Ceturtajā – Nacionālā apvienība, piektajā – jau minētā partija *Stabilitātei!*, sestajā – Latvija Pirmajā vietā (LPV), bet septītajā – partija *Progresīvie*, kuŗa 2018. gadā tika pāri diviem procentiem balsu un līdz ar to pie valsts finansējuma nākamo četru gadu garumā. Tas pats, starp citu, izdevās Latvijas Krievu savienībai, bet tai finansējums nav izmaksāts vienkārši tāpēc, ka partijai nav Latvijā reģistrēta bankas konta.

3. oktobrī Valsts prezidents Egils Levits atsevišķi tikās ar visu septiņu Saeimā ievēlēto partiju un apvienību pārstāvjiem. Pēcāk viņš paziņoja, ka ir aicinājis Kariņa kungu sākt sarunas par nākamās koalīcijas veidošanu, lai gan prezidents arī teica, ka oficiāli kandidātu premjerministra amatam viņš nosauks ne ātrāk kā 1. novembrī, kad būs 14. Saeimas pirmā darba diena.

Zaļos zemniekus Krišjānis Kariņš neuzrunās, jo vēlēšanu nakti partijas "mēbele" Augusts Brigmanis atklātā tekstā Latvijas televīzijā paziņoja, ka patik tas kādam, vai nepatīk, bet partija neatteiksies no attiecībām ar kādreizējo Ventspils mēru Aivaru Lembergu. Šis ir cilvēks, kuŗš savulaik NATO spēkus Latvijā nodēvējis par okupantiem. Pret viņu turklāt vērstas ļoti smagas sankcijas no ASV puses. Par visu vairāk, šogad februārī Lembergs notiesāts par ļoti smagiem noziegumiem. Par to taujāts, Brigmanis spēja vien skandināt – "bet viņš ir ļoti populārs." Kamēr pastāvēs šis Stokholmas sindromam līdzīgās attiecības starp partiju un notiesāto noziedznieku, vieta koalīcijā tai nebūs.

Stabilitātei! acimredzot jaunajā Saeimā spēlēs *Saskaņas* prokrievisko lomu, tāpēc arī tai būs jāpaliel opozīcijā. LPV ir kārtējais kādreizējais satiksmes ministra un Rīgas domes priekšsēdētāja Ainara Šlesera politiskā biznesa pro-

jekts. Partiju var uzskatīt par dinosauru partiju tādā nozīmē, ka Šlesers politikā ir darbojies jau ļoti, ļoti sen. 14. Saeimā ievēlēts arī kādreizējais, islaicīgais un ne īpaši veiksmīgais premjerministrs Vīlis Krištopans. Abos gadījumos arī ievēlēti dinosauru dēli. Arī LPV būs jādīrn opozīcijā.

Zaudētāju starpā bija milzīgais demagoģis un populists Aldis Gobzems, kuŗa partija "Katram un katrā" nepārlicināja pietiekamu skaitu vēlēšanu. Tas pats noticis demagoģei Jūlijai Stepaņenko, kuŗa 2018. gadā ievēlēta no *Saskaņas*, pirmajā 13. Saeimas darba dienā paziņoja, ka viņa būs frakcijām nepiederīga deputāte, un tādā statusā ir bijusi visu laiku. Stepaņenko kādu laiku pavadīja Gobzema partijā un tad Šlesera partijā, bet galu galā nonāca partijā "Suverēnā vara", kas saņēma tikai trīspus procentus balsu. No otras puses, no LPV saraksta ievēlēta Linda Liepiņa, kuŗa 13. Saeimā bija ļoti skaļa, bet sasaukuma laikā par kaut ko apvainojās un nolika mandātu.

Būtisks elements šajās vēlēšanās bija fakts, ka vēlēšanu līdzdalība bija krietni lielāka nekā pirms četriem un astoņiem gadiem. Gandrīz 60% balsstiesīgo Latvijā vai nu balsoja iepriekš, vai arī devās uz iecirkni 1. oktobrī balsot klātienē. Tas liek skumji raudzīties uz faktu, ka ārzemēs vēlēšanu līdzdalība salīdzinājumā ar 13. vēlēšanām pamatīgi sarukusi – pirms

četriem gadiem nobalsoja 23,69% balsstiesīgo, šogad – tikai 16,13 procenti. Iespējams tāpēc, ka šogad bija stingrāki noteikumi par iecirkņu veidošanu, jo arī iecirkņu skaits ārpus mūsu valsts robežām ievērojami samazinājās. Ārzemēs tāpat kā Latvijā labākais rezultāts bija "Jaunajai Vienotībai", kam sarakstā sekoja *Progresīvie*, Nacionālā apvienība, *Stabilitātei!*, Apvienotais saraksts, "Katram un Katrā", ZZS un Attīstībai/Par. Visas minētās partijas ārzemēs saņēma vairāk nekā 5% balsu un līdz ar to būtu tikušas pie mandātiem. Atšķirībā no Latvijas, Šlesera biznesa projektu ārzemēs balsojošie atstāja zem pieciem procentiem.

Laiks rādīs, kas notiks ar 14. Saeimu un tās veidoto valdošo koalīciju. Jācer, ka izveidosies stabila un darbaspējīga grupa ministru, kuŗi ar visu nopietnību pieies tādiem būtiskiem jautājumiem, kā energotransporthu cenu krīze, Kremļa fašista genocīds Ukrainā u.tml. Attiecības Ministru kabinetā reizēm būs saspīlētas, bet gribas cerēt, ka galu galā viss būs labi.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

14. Saeimas vēlēšanas

“Latvijā redzu to labāko”

Profesors Bertrams Zariņš intervijā Mārai Libekai un Ligītai Kovtunai

Starp politiskajām priekšvēlēšanu debatēm tikpat kā netika pamanīts, ka Rīgā pulcējušies latviešu ārsti, zobārsti un citu medicīnas jomu speciālisti no vairākām valstīm, lai tiktos 9. Latvijas ārstu kongresā, kas norisinājās no 21. līdz 24. septembrim. Daudzi mediķi atzina, ka kongress savā vērienā un satura bagātībā bijis izcils notikums. Arī tādēļ, ka šogad 75. gadadienu atzīmē Latviešu ārstu un zobārstu apvienība, kuŗu 1947. gadā Eslingenā izveidoja toreizējie trimdas ārsti.

Deleģātu vidū bija arī Bertrams Zariņš, Hārvarda universitātes Masačūsetas galvenās slimnīcas sporta medicīnas un ortopēdijas profesors. Pēc kongresa ar viņu tikāmies saviesīgā mediķu sarīkojumā P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā, kur Bertrams Zariņš pastāstīja par aizvadīto kovida laiku, par kopā ar brāli, Stenforda universitātes asinsvadu ķirurģijas profesoru Kristapu Zariņu dibinātā Latvijas Medicīnas fonda palīdzību ukraiņiem, kā arī apspriedām citas tēmas.

Latvijas Medicīnas fonds, kuŗam esat līdzdibinātājs un kuŗš palīdz jaunajiem ārstiem iegūt ārvalstu pieredzi, tagad sniedz palīdzīgu roku arī ukraiņiem. Cik plašs ir šis atbalsts?

Esam finansiāli atbalstījuši Ukrainas mediķus, kuŗi strādā Latvijas ārstniecības iestādēs. Katram no simtdesmit mediķiem piešķīrām tūkstoš eiro, kas kopsummā ir 110 tūkstoši eiro. Ukrainas aizstāvjiem nosūtījām ekipētu neatliekamās medicīniskās palīdzības mašīnu, finansiāli atbalstījām ievainoto Ukrainas kaŗavīru transportēšanu uz Latviju, kā arī Latvijas ķirurgus, kuŗi strādā Ukrainā. Par to esam saņēmuši ne vienu vien pateicības vēstuli.

Kā Amerikā uztver kaŗu Ukrainā?

Amerikāņi ļoti atbalsta Ukrainu un vēlas palīdzēt. Par labu Krievijai televīzijā tikpat kā neko neredz un nedzird. Neesmu dzirdējis, ka kāds sūdzētos, ka Amerika par daudz naudas tērē, lai palīdzētu atbrīvot Ukrainu no Krievijas armijas okupantiem.

Domāju, ka būs grūti, jo Krievija negribēs padoties, – Putinam ir vienalga, cik Krievijas kaŗavīru iet un ies bojā Ukrainā.

Es negribētu apgalvot, ka prezidents Baidens ir mans iecienītākais politiķis, bet es ļoti apbrīnoju viņu par to, ka viņš spēj tik daudz paveikt Ukrainas labā. Kaŗš Ukrainā ir tālu projām no Amerikas, un tas neskar mūsu ikdienas dzīvi tik dziļi kā Latvijā. Tomēr amerikāņi atbalsta Ukrainu, kaut arī nedomā katru dienu par kaŗadarbību, kā tas ir Latvijā vai citās Ukrainai tuvējās valstīs.

Jūsu dibinātais fonds kopš deviņdesmito gadu sākuma piešķir stipendijas jaunajiem ārstiem zināšanu papildināšanai ārvalstu medicīnas klīnikās.

Cik ir to laimīgo, kas šīs stipendijas saņēmuši?

Fondam ir 64 stipendiāti, kuŗiem bijusi šī lieliskā iespēja iemācīties ko jaunu citu valstu klīnikās un to atvest uz Latviju. Viena caurmēra stipendija ir apmēram seši tūkstoši dolāru, un katru gadu ir četri līdz seši stipendiāti.

Šo fondu nodibinājām pēc tam, kad Latvija bija atguvusi neatkarību un sākumā tam bija nedaudz cits virziens. Latvijā ļoti trūka medikamentu, tāpēc palīdzējām šajā jomā. Latvijā medicīna izskatījās diezgan primitīva, instrumenti bija nolietoti, veci un bija jāpalīdz uzlabot šo stāvokli. Tikai vēlāk, kad Latvija

Es pieradu pie jaunās dzīves, nodomāju, ka nav nemaz tik slikti dzīvot mājās, un vairs neatgriezšos slimnīcā. Tā gan nav, ka absolūti neko vairs nedaru – jo projām esmu aktīvs – mācu studentus un rakstu grāmatu.

Tagad cilvēki ir vakcinējušies un daudzi izslimojuši, un mēs Amerikā nejutām kovida klātbūtni. Var teikt, ka Amerikā par kovīdu vairs nedomā.

Par ko būs jūsu grāmata?

Ar kolēģi no Polijas Dr. Robert Smigielski rakstām par ceģala locītavas anatomiju. Jāatzīst, ka ārstu anatomijas zināšanas nav pietiekamas, visas ceģala operācijas notiek, izmantojot artroskopu, un ārstiem nav vajadzības

vidusskolas, kā tas ir Latvijā. Pirms tam ir jāiegūst bakalaura grāds vienalga kādā speciālitātē, kas nav medicīna. Lai uzsāktu medicīnas studijas, jābūt vismaz nelielai dzīves pieredzei un briedumam. Turklāt, lai kļūtu par medicīnas studentu, ir jāiztur ļoti liels konkurss.

Agrāk gandrīz katru gadu braucāt uz Latviju, lai veiktu kādu operāciju. Kā ir tagad?

1989. gadā atvedu artroskopu un iemācīju ārstus ar tiem rīkoties. Šurp lidoju gandrīz katru gadu, lai palīdzētu apgūt šo jauno metodi. Agrāk, kad bija ceģu ievainojumi, bija jāveic liela operācija, bet tagad to var izdarīt ar mazu instrumentu, tādu kā sal-

bija plašas pazīšanās, un viņam radās ideja nokļūt pie toreizējā valdības vadītāja Edvīna Breša ar toreizējā kultūras ministra Raimonda Paula biroja starpniecību, jo tam ar Ministru Padomes priekšsēdētāju bija tiešie telefona sakari. Sākumā Bresis šaubījās, bet beigās atļāva. Kongress izvērtās par nacionāli patriotisku pasākumu, kas bija noorganizēts vislabākajā līmenī.

Vaicāšu jums kā pieredzējušam ortopēdam – kāpēc tik daudziem Latvijā ir nepieciešamas ceģalu locītavu operācijas?

Agrāk, kad bija jāatver celis, daudzi negribēja tik plašu operāciju, bet tagad, kad to var izdarīt daudz saudzīgāk, daudzi piesakās. Vecumā meniski ieplīst, ieķeras, un to tagad var viegli izārstēt.

Manuprāt, te liela nozīme ir arī iedzimtībai. Skandināvijā un Baltijā daudz vairāk slimo ar artrītu nekā siltajās zemēs. Jo projām nav skaidras atbildes, kāpēc tas tā notiek.

Jūs, būdams sporta ārsts, esat ārstējis gan Amerikas hokejistus, gan futbolistus. Tās traumas nereti paliek uz mūžu. Vai jums nav viņu žēl?

Sevišķi futbolisti gūst ļoti daudz ievainojumu. Katrā spēlē ir apmēram divi spēlētāji, kuŗi nākamajā nedēļā nespēlē traumu dēļ. Ceģu un plecu locītavu traumas ir vienas no biežākajām. Kad sportists ir jauns, viņš par to nedomā. Es arī to darītu, ja es būtu varējis – sasniegumi sportā atvirza no domām par to, kas būs vēlāk.

Atceros, ka jūs stāstījāt par saviem pirmajiem iespaidiem, iebrūcot Rīgā tālajos 80. gados. Viss bijis tumšs, visur krieviski uzraksti. Tikai vienā veikālā ieraudzījāt uzrakstu latviešu valodā “Piens”. Tagad esam iebrūkuši otrā grāvī – tūristi Rīgā īsti nevar saprast, kādā valstī viņš atrodas, jo latviskie veikalu nosaukumi un citi uzraksti pazūd angļu nosaukumu vidū. Vai esat to pamanījis?

Kuŗi ir labāki – krieviskie vai angļiskie?!

Man ir divi dēli, sieva ir latviete, un mēs mājās runājam latviski. Reizēm, kad es sajaucu angļu un latviešu vārdus, dēli man pārmet, ka nerunāju pareizi.

Nesen atbrīvojāmies no Rīgas centrālā padomju simbola. Atbrīvošanās no citiem okupācijas simboliem visā Latvijā jānotiek līdz 15. novembrim. Vai jūs nemulsināja, ka visus šos daudzus gadus Pārdaugavas pieminekļi “atbrīvotājiem” bija neaizskarams?

Protams, ka bija dīvaini. Atbraucis uz Latviju, vēlos šeit pozitīvi darboties un negribu kritizēt to, kas te notiek. Es raugos uz to labāko, nevis sliktāko. Neko daudz nezinu par Latvijas politiku, un pat, ja zinātu, neizteiktos.

(Turpinājums 14. lpp.)

Bertrams Zariņš: “Atbraucis uz Latviju, vēlos šeit pozitīvi darboties un negribu kritizēt to, kas te notiek. Es raugos uz to labāko, nevis sliktāko. Neko daudz nezinu par Latvijas politiku, un pat, ja zinātu, neizteiktos.”

izmantot savas anatomijas zināšanas. Bet, ja gadās pacients, kuŗam, piemēram, avarējot ar motociklu, ir vaļējs ceģala bojājums, ķirurgiem ir vajadzīgas anatomijas zināšanas, kuŗas viņi ir piemirsuši.

Medicīnas studenti iegūst daudz zināšanu, kas ir ārpus anatomijas, bet pašu anatomiju viņiem maz māca. Hārvarda universitātē, kur es lasu lekcijas ortopēdijā, uz katru preparējamo ķermeni ir četri studenti – divi iemācās ceģala anatomija, bet pārējie divi – rokas anatomiju. Ceru, ka topošā grāmata palīdzēs atsvaidzināt un labāk apgūt anatomiju.

Jums ir arī ķīmika diploms. Vai, pirms kļūvāt par ārstu, jums bija citi plāni?

Tiesa, man ir kolledža iegūts bakalaura grāds ķīmijā. Amerikā medicīnu nevar studēt tūlīt pēc

miņu, ļoti saudzīgi. Jau aizritējis diezgan daudz gadu, kopš šīs operācijas Latvijā notiek pasaulē līmenī, un man vairs nav šeit ko mācīt.

Atceros, ka viena no manām pirmajām operācijām Latvijā bija 1989. gadā, kad biju šurp atlidojis, lai organizētu pirmo Pasaulē latviešu ārstu kongresu. Kad sāku interesēties par tā norises vietu, mani Rīgā aizveda uz Kongresu namu, kur kādā telpā bija izkārti Ļeņina un Staļina portreti. Tas bija nepieņemami, tāpēc lūdzu, lai ierāda citas telpas. Tā nokļuva Sporta pili. Liktenīgi, ka par Sporta pili atbildīgās dāmas vīram bija gadījusies nelaima – ceģala trauma. Es to izoperēju, un viņa atvēlēja pils telpas kongresa rīkošanai. Taču vajadzēja saņemt atļauju arī no valdības. Traumatologam Viktoram Kalnbērzam

nostabilizējās, sākām palīdzēt izglītības veicināšanā pasaules līmenī. Pirmais stipendiāts bija traumatologs Valdis Zatlērs artroskopijā, otrs bija asinsvadu ķirurgs Dainis Krieviņš.

Jaunie ārsti ir mācījušies gan Līvenes Universitātes slimnīcas staru terapijas nodaļā Beļģijā, Itālijā papildinājuši savas zināšanas nieru un aknu aizstājējterapijā, ieguvuši pieredzi Nacionālajā neiroloģijas un neiroķirurģijas slimnīcā Apvienotajā Karalistē, Londonā, Groningenas Universitātes Medicīnas centrā Nīderlandē un citur.

Savukārt tiem jauniešiem, kuŗi dzīvo un mācās medicīnu universitātēs, kolledžās un medicīnas skolās ārpus Latvijas, ir iespēja ar fonda finansiālu palīdzību gūt praktisku pieredzi Latvijas medicīnas iestādēs.

Latvijā mediķu vidū pastāv tāds uzskats, ka ir zināms vecums, kad skalpelis ir jāliek malā. Vaicāšu jums kā ortopēdijas ķirurgam – kā jums šķiet, kad tas būtu jādara?

Piemēram, es beidzu operēt un ārstēt ceģalu un plecu locītavas, kad sākās kovida uzbrukums. Pandēmijas laikā slimnīcā nefunkcionēja operāciju zāles, tāpēc biju spiests atstāt slimnīcu. Medicīnas klīnikā, kuŗā strādāju, tika ārstēti vienīgi kovida pacienti. Arī pats saslimu, tomēr viegli, jo biju četras reizes vakcinējies.

(Turpināts no 13. lpp.)

Jūsu izjūtas šajā, 9. kongresā, atminoties pašu pirmo latviešu ārstu kongresu Rīgā?

Pirmais bija ļoti emocionāls, to nevar salīdzināt ar šo, kas jau devītais un kad viss ir ļoti stabilizējies, kad varam runāt par medicīnu, ne tik daudz par politiku. Tas pirmais bija 10 dienas patriotismā un latviskā sajūsmā... Kopš tā laika ik gadu esmu ieradies Latvijā, ikreiz pamanot, ka situācija medicīnā kļūst arvien labāka – profesionālajā ziņā.

Kurās jomās visvairāk šobrīd vajadzīga jūsu – Amerikas ārstu palīdzība?

Mana un brāļa Kristapa darbošanās mūsu dibinātajā Medicīnas fondā ir filantropiska, proti, nesavtīgi sniedzam finansiālu un profesionālu atbalstu Latvijas jaunajiem ārstiem. Pēc manas pārliecības, Latvijas medicīna ir pasaules līmenī, un nedomāju, ka mums no ārzemēm vajadzētu kaut ko pamācīt vai kritizēt – Latvijā paši zina, kas vajadzīgs.

Tūlīt pēc minētā pirmā kongresa mēs ar Kristapu iesākām Medicīnas fondu ar mērķi izglītot. Jo, kad Latvija atguva brīvību, jau drīz pēc tam sapratām, ka vairs nevajag sūtīt praktiskas lietas, aparātūru, bet bija nobriedusi vajadzība skolot jaunus ārstus, speciālistus, kas ar pasaules līme-

Bertrams Zariņš, dr. med., asoc.prof., asinsvadu ķirurgs Dainis Krieviņš, Kristaps Zariņš

na aparātūru strādās. Pirmais palīdzības posms bija noslēdzies, vajadzēja iet tālāk. Nākamā posma palīdzība saistījās arī ar atbalstu medicīnas iestādēm, tostarp Latvijas Ārstu biedrībai, kam va-

jadzēja, piemēram, datortechniku. Un nu ir izglītošanas posms, kad esam pārgājuši uz stipendijām jaunajiem mediķiem, un šī palīdzība ir vajadzīga joprojām, tā vienmēr būs aktuāla. Atminos arī

savu pirmo stipendiju pēc savas rezidentūras pabeigšanas – man teica: iemācies kaut ko jaunu un atved mums atpakaļ! Es iemācījos artroskopiju. Tāds ir arī mūsu fonda princips – iemācies kaut ko

jaunu un atved atpakaļ uz Latviju. Kad 1990. gadā uzaicināju papildināties Amerikā dakteri Valdi Zatlēru, mēs viņam arī iemācījām artroskopiju, un viņš to “atveda” uz mājām...

Un vēl – jūs arī saviem pacientiem labprāt stāstāt par Latviju, kamēr ierosināt tik lielu interesi, ka kāds bagāts kungs reiz vēlējās ziedot. Te es domāju multimiljonāru Normanu Naitu, kas Latvijas medicīnai noziedoja krietnu summu.

Latvija man ir ļoti svarīga, un es no sirds vēlos tai dot. Gan pats, gan rosināt citus. Tāpēc izmantoju katru iespēju.

32 gadus biju Amerikas hokeja komandas “Boston Bruins” galvenais ārsts, un atceros, kad 2006. gadā ar to ieradās Rīgā uz pasaules čempionātu, klusībā cerēju, ka Latvija uzvarēs...

Kādas ir jūsu paša iecienītās sportiskās aktivitātes?

Galvenokārt medicīniskas! Atpakaļceļā uz mājām Bostonā, piemēram, iegriezīšos Barselonā, Spānijā, kur mans kolēģis un labs paziņa, Mančesteras, Anglijā, futbola komandas galvenais ārsts Dr. Ramon Cugat ir uzaicinājis sniegt priekšlasījumu par ceļgala artroskopiju.

Darbs Latvijai mūža garumā Dr. Ēriks Niedrītis intervijā Ligītai Koltunai

Kad pasaulē plosījās kovids pilnā spēkā, kad gaidījām vakcīnas, tu *Laikā* rakstīji reportāžas par savu dzīvi un darbu šajā briesmīgajā brīdī – kā strādā, kā sevi sargā, līdz beidzot – kā savā darbavietā Longailendas slimnīcā saņem pirmo poti. Paldies tev par mierinošajiem un pamācošajiem rakstiem! Un par tavu darbu! Paldies arī par sabiedrisko darbību, kas dod iespējas jaunajiem Latvijas ārstiem un rezidentiem papildināties Amerikā!

Daru to, ko varu! Un, atbraucis mājās no Latvijas, došos saņemt kārtējo, nu jau piekto poti, kas mani pasargās no kovida omikrona paveida.

Latvijā ir vesela “antivakseru kustība”, daudzi raudzījās ielauzties politikā, izpatīkot tiem, kas ir pret “piespiedu vakcināšanu”, it kā baidoties no blaknēm jeb blakusparādībām, kas kaitējot veselībai. Kā tu, praktizējošs ārsts, to komentētu?

Nekā, jo Amerikā šādai problēmai nav tikusi veltīta nekāda uzmanība, jo blaknes, kā jūs sakāt, netiek masveidā novērotas.

(Te man jāpavīpsnā par tiem Latvijas tautiešiem, kas dikti iestājas pret “piespiedu vakcināciju” – raugiet, lai pēc pāris nedēļām varētu ierasties Amerikā, man jābūt obligāti vakcinētai! Nevis Krišjānis Kariņš vai Latvijas valdība “piespieda...” – L.K.)

Kopš kuŗa laika tu esi LĀZAS biedrs?

Vēl kopš tā laika, kad LĀZAS valdes priekšsēdis bija dr. Pauls Grūbe, *sen.* Tad kādu laiku biju šīs organizācijas vicepriekšsēdis.

Ēriks Niedrītis: *“Jau bērna gados gāju latviešu skolā, mācījos latviešu valodu, iesaistījos latviešu sabiedrībā. Līdz šai dienai varu nodeklamēt “Tālavas taurētāju”, ko mēs, latviešu puikas, dabūjām mācīties, kamēr amerikāņu vienaudži pagalmā sīta bumbu... Biju skauts, dziedāju, dejoj – darīju visu, kas latviešu puikam Amerikā bija jādara! Tad nāca vidusskolas gadi, kad bija jāiet demonstrācijās par Latvijas brīvību pie padomju sūtniecībām. Un katru mīļu brīdi – stāstīt, stāstīt par Latviju.”*

Visu savas Amerikas ārsta darbības laiku arī esi bijis “latviešu ārsts” vārda vistiešākajā nozīmē, jo tavā aprūpē bijuši tautieši, galvenokārt cienījamā vecumā...

... tāpēc man viņu vizītēm jāie-

kārto divtik ilgs laiks. Viņiem gribas parunāties, un man ir interesanti uzklaut.

Nav noslēpums, ka sirsniņa saruna dziedē labāk nekā tablete.

Bez šaubām! Turklāt šie cilvēki

mani pazīst kopš bērnības, jo – cik tad liela tā latviešu sabiedrība Ņujorkā! Manas mammas paauzdes cilvēki jau gaidīja, kad izmācīšos par ārstu, teica, tiklīdz tu atvērsi savu privātpraksi, mēs būsim klāt! Man tiešām bijis ļoti kupls pulks latviešu pacientu, bet pa šiem 33 gadiem gan tas, saprotamu iemeslu pēc, sarucis. Un tomēr – esmu pārliecināts, ka šie sirmie latviešu kungi un dāmas dzīvoja ilgāku mūžu manas ārstēšanas dēļ! Esmu ļoti priecīgs, ka varēju viņiem palīdzēt.

Cik ilgi pagāja, kamēr kļuvi par kvalificētu ārstu – internistu Amerikā?

Četri gadi medicīnas skolā, četri universitātē, trīs gadi prakse slimnīcā, ceturtais – “*fellowship*” Jewish slimnīcā Ņujorkā, kur joprojām strādāju. Tātad – 12 gadi.

Latvijā tam jāvelta septiņi gadi. Labi, ka pateicoties Prof. I. Lazovska, brāļu Zariņu Medicīnas fonda u. c. stipendijām Latvijas ārsti var apgūt pieredzi, līdz ar ko Tēvzemes mediķi var būt pasaules līmenī. Vai arī pie tevis ir praktizējušies Latvijas jaunie mediķi?

Mana palīdzība viņiem ir bijusi ļoti praktiska – esmu uzņēmis savās mājās, praksē parādījis savu darbavietu un nokārtojis rezidentūras iespējas. Manā profesijā ir grūti strādāt plecu pie pleca ar praktikantu, jo bez darba slimnīcā un privātpraksē es strādāju arī tiesvedības jomā, kas ir ļoti privāta. Proti, pārstāvu pacientus, kas nav spējīgi lemt par, piemēram, medikamentu lietošanu vai nelietošanu.

Kopš kuŗa gada tu sāktu skai-

tīt savu palīdzības darbu Latvijas medicīnai?

Tas ir bijis visa mana mūža garumā! Un, lai to varētu darīt, jau bērna gados gāju latviešu skolā, mācījos latviešu valodu, iesaistījos latviešu sabiedrībā. Līdz šai dienai varu nodeklamēt “Tālavas taurētāju”, ko mēs, latviešu puikas, dabūjām mācīties, kamēr amerikāņu vienaudži pagalmā sīta bumbu... Biju skauts, dziedāju, dejoj – darīju visu, kas latviešu puikam Amerikā bija jādara. Tad nāca vidusskolas gadi, kad bija jāiet demonstrācijās par Latvijas brīvību pie padomju sūtniecībām. Un katru mīļu brīdi – stāstīt, stāstīt, stāstīt par Latviju.

Vēl ne tik sen latviešu dziesmu svētkos Amerikā esmu redzējis tevi dejojam Ņujorkas “Jumi”?

Esmu nodejojis 55 savas dzīves gadus...

Tavs ārsta padoms cilvēkiem laikā, kad mūs tā apdraud infekcijas?

Neko jaunu nepateikšu – mazgā rokas, izvēlies, kur ej, pēc iespējas tiecies ar draugiem svaigā gaisā, neej uz veikalu, kad tur mēdz būt daudz cilvēku. Un labi izgulies, dzer vitamīnus...

... tu pats labprāt lietojot džinu ar toniku...

Jā, bet tikai vienu glāzi!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

TRIMDAS PERSONĪBU MĀJUPCEĻŠ

IRMA GREBZDE

Man ļoti patika, ka reiz kāda draudzene sacījusi otrai – “kas gan tai Irmāi nekaiš, saraksta tik grāmatu un – nauda rokā!”

Es viņai pilnam pievienojos. Rakstīšana man padodas tik viegli un ātri, ja tikai neuzbrūk slinkums, ka nav ne sviedru, ne pūļu.

Savas noveles vai romānus pārdzīvoju jeb izdzīvoju, iedama ikdienas solī. Manā iztēlē tēli izaug dzīvi. Arī naktīs netieku no tiem vaļā, pilnīgi tos “redzu”, viņu sejas, augumus, apģērbu. Kad rakstāmais ir tik tālu iznēsāts, tad atliek tikai ķert papīru un spalvu. Cīņa vienīgi ir ar tīri tehnisku varēšanu – ātri uzrakstīt.

Ar rakstāmmašīnu rakstot, zaudēju domu plūdumu, tādēļ labāk noder spalva. Mani manuskripti pirmrakstā ir tīri, tik-

pat kā nemaz nestrīpoti. Varbūt tā rakstīt ir aplami. Esmu mēģinājusi dažreiz savus darbus labot, bet tad izgaist domas pirmreizība, krāšņums, teikumi iznāk samocīti.

Tā rodas manas grāmatas – viegli.

Tematu man nekad nav trūcis, jo katrs cilvēks ir pasaule par sevi un aprakstāms.

Bieži jādodomā, kas nākotnē notiksies ar šīm grāmatām, ko mēs, rakstnieki, svešumā, uzrakstām. Ilgs nebūs viņu mūžs.

Varbūt daudzi jaunie cilvēki reiz stāvēs pie savu vecāku atstātajiem grāmatu plauktiem, neziņā, ko ar to saturu iesākt.

Viņu latviešu valoda būs nepilnīga un interese maza.

Tad – uguns vai cits iznīcināšanas veids sāks darbu, lai jauno latviešu mājokļos atbrīvotu vietu, kur novietot grāmatas, rakstītas šīs zemes valodā. Un mūsu “trimdas literatūra” būs beigusi eksistēt.

Daudz grāmatu ir iznācis latviešu valodā, kopš izkāpām “Jaunās zemes” krasnos. Daudz par tām sacīti patiesi un nepatiesi vārdi. Ir uzticēti literāru darbu kopojumi personām, kas maz literatūru pazīst, ir kritizēti rakstnieki,

kas daudz spējīgāki par pašiem kritizētajiem – arī rakstniekiem. Iznikusi pavisam ir cik necik nopietni ņemama kritika, te, svešumā.

Daudzi rakstnieki bijuši sarūgtināti par godalgu piespriešanu. Kaut kā nav īsta nopietna pamata grāmatu vērtēšanā. Ir izaugusi jauna (jeb pusjauna) rakstnieku paaudze – diemžēl – šai pasaulei vairs sekotāju nebūs.

Visu to pārdomājot, kļūst skumji. Vai ir vērts maz runāt?

Iziešu dārzā, redzēšu koku krāšņās lapu krāsās. Arī tas nav mūžīgs. Varbūt es viņu aprakstīšu un tas sadegs reiz kopā ar manām grāmatām jaunības ugunīs.

Un – jauna pasaule nāks.

ARNOLDS ŠMITS

Vienmēr jaunatnes vidū

Sports mani sāka ļoti aizraut Rīgas pilsētas 1. ģimnazijā, no kuŗas nākušas tik daudzas latviešu sporta zvaigznes. Paldies par to mūsu mīļajam fiziskās audzināšanas skolotājam J. Bernsonam.. Es šo skolu beidzu 1927. gadā. Jau skolas laikā ziemā visi vakari pagāja slidotavā. Es redzēju, kā piedzima Latvijas ātrslidošanas sports, kad LSB slidotavā trenējās mūsu paši pirmie ievērojamie ātriniekā – A. Rumba, J. Pētersons, A. Ībens u. c. Viņu sasniegumi ļoti suģestēja. Rēgulāri apmeklēju arī futbola, vieglatlētikas u. c. sacikstes. Vasarā, braucot no Rīgas un tēva mājām Lēdurgas pagastā, Vidzemē, kur tēvam piederēja veikals, vienmēr līdzī bija arī futbola bumba. Lēdurga, kur piedzimis Garlībs Merķelis, vienā pusē nav tālu no skaistās Turaidas, bet ziemeļu virzienā ātri var nokļūt reņģu galvaspilsētā Limbažos. Lēdurgas baznīcas augstais gailis var saskatīt pat Baltijas jūru pie Saulkrastiem. Jādodomā, ka šis gailis ir vēl vecajā vietā. Lēdurgas baznīcas dārzā mēs tik dūšīgi metām pašdarinātu pašdarinātu paegļa koka šķēpu, ka reiz tas ielidoja manas vecākās māsas mutē un izsita augšējo priekšējo zobu. Labi, ka neielidoja acī.

Kad bija pagājuši 18 gadi kopš manas dzimšanas, 1909. gada 14. martā, es 1927. gada rudenī Rīgā iestājos Latvijas Universitātes lauksaimniecības fakultātē, kur varēja iekļūt ļoti viegli – bez konkursa. Es katrā ziņā vēlējos studēt, bet nezināju ko. Neviena fakultāte īsti nesaistīja, jo prāts nesās tikai uz rakstīšanu. Varbūt, ka šajā ziņā mani bikstīja tuva radniecība ar “Mērnieku laiku” autoriem brāļiem Reini

un Matisu Kaudzītēm. Arī mana māte ir dzimusi Kaudzītē. Reini pēdējo reizi redzēju puikas gados, 12 dienas pirms viņa nāves, kad tas vēl vecuma dienās nelaimīgās mīlestības dēļ no Saulkrastiem devās atpakaļ uz Piebalgu. Matīss savukārt vienmēr tad, kad no Piebalgas ieradās Rīgā, mitinājās mūsu dzīvoklī Ģertrūdes ielā 30. Allaž apbrīnoju Matīsa pedantisko kārtību. Uz zemnieka uzvalka nebija neviens puteklītis un kurpes spīdēja kā lakotas. Es vēl šodien, ejot gulēt, abas kurpes nolieku vienai otrai blakus ļoti kārtīgi, gluži tā, kā to mācīja Matīss.

Ar studijām mocījos daudzus gadus, bet nespēju sevi piespiest beigt universitāti, jo pamazām mana profesija kļuva žurnālis-

Arnolds Šmits pie savas mājas Melburnā

tika. Viss tas sākās tā, ka mans studiju draugs Nikolajs Seglenieks nolēma izdot laikrakstu *Sporta Pasaule*. Sākumā klājās smagi. Tas bija trīsdesmito gadu pašā sākumā. Domājām jau, ka avīzītes izdošanu vajadzēs pārtraukt, bet tad laime kaut kā nostājās mūsu pusē, un mēs jau varējām ieiet mazā Rīgas pagrabā, lai katrs noēstu lielu karbonādi par *SP* pirmo peļņu, ko tad arī vēlāk allaž dalījām uz pusēm. Bijām abi vēl tik jauni, ka pēc Latvijas likumiem paši nedrīkstējām būt avīzes izdevēji. Tāpēc par izdevēju parakstījās N. Seglenieka māte Anna Segleniece. Mums uzpūta panākumu vilnis un sākām *SP* publicēt 3 reizes nedēļā, bet lielu sporta sarīkojumu laikā, piemēram 1936. gadā Olimpisko spēļu dienās Berlīnē, tāpat arī vēlāk, kad Rīgā notika Eiropas meistarsacikstes basketbolā un ātrslidošanā, izdevām avīzi katru dienu, un *SP* sasniegta 15 000 eksemplāru lielu metienu. Rīgas avīzniecībā kļuvām “revolucionāri”, tāpēc, ka *SP* tehniskajā iekārtojumā meklējām jaunumus, pilnīgi atsakoties no vecaicīgās tipografiskās “skolas”.

Vācu okupācijas laikā bez darba *SP* vajadzēja pāriet arī vispārējā avīzniecībā. Faktiski es šo brīdi ļoti nožēloju, jo domāju, ka visu mūžu varēšu rakstīt tikai par sportu, bet tagad jāraksta arī par suņiem, zivīm, biedribu sapulcēm, dāmu modēm, mācītājiem, kurpniekiem, studentiem, profesoriem, latviešu lauksaimniecībām, veikalu skatlogem utt. Pāris reportāžas vai aprakstiņi man pašam tomēr galu galā ir mīļā atmiņā. Ja būtu nauda, tad es humoram par godu izdotu grāmatīņu

“Raibais smaids” ar kādām 10 vai 20 savām reportāžām par ļoti dažādiem tematiem. Darītu to vienkārši tāpēc, lai būtu kāda grāmatīņa arī no mūsu žurnālistikas un ne tikai no daiļliteratūras. Šo domu tāpēc neesmu atmetis.

Man jāpateicas ilgadējam draugam Vilim Čikam par to, ka esam kopā varējuši uzrakstīt 3 sporta grāmatas “Sporta Latvija” (1955. g.), “Sporta smaids” (1961. g.) un “Zelts, sudrabs, bronza” (1963. g.). Kas zina – varbūt uzrakstām vēl kādu. Ak, kāda gan piespiešanās tad nepieciešama! Mūsu grāmatas domātas latviešu lielāko sportistu un neizmirstamāko sportisko mirkļu godināšanai – lai medaļas pilnīgi nepārklātos ar putekļiem. Sacīju, ka man jāpateicas V. Čikam. Tā ir. Viņš allaž bijis uzņēmīgāks, tāpēc arī beidzis LU Lauksaimniecības fakultāti, bet es ne. Dzīve mūs bieži vadījusi blakus – sākumā Rīgas pilsētas 1.ģimnazijā, vēlāk Latvijas sporta biedrībā, tad universitātē, latviešu student korporāciju sadzīvē, satiekoties trimdā Bavārijā, un “kopā” esam arī tagad grāmatu rakstīšanā, kaut viņš dzīvo ASV un es Austrālijā, kur mans maižais darbs vēl vienmēr ir avīzniecība, strādājot *Austrālijas Latviešu* redakcijā, pa reizei šo to uzrakstot arī *Laikam* Ņujorkā.

Ja gribas atskatīties tālākā un tuvākā pagātnē, tad manā uztverē neatkarīgās Latvijas vislielākais sportists bija pasaules rekordists soļšanā un olimpietis Jānis Daliņš, kas man tepat kaimiņos – pāri aiz kalniņa Melburnā, 1964. gada 5. novembrī viņam piepildījās 60 mūža gadu. J. Daliņš nebija tikai sportists, bet ar savu nacionālo apgaro-

tību simbolizēja visu jaunās Latvijas trauksmaino spēku un gribu ieiet pārējo brīvo pasaules nāciju saimē. Svešniecības dzīvē mūsu sporta izcilnieks bija peldētājs Jānis Konrads un arī viņa māsalīze, Austrālijā. Esmu redzējis vairākus J. Konrada pasaules rekordus peldējumus: neaizmirstami!

Latviešu daiļliteratūrā mani aizrauj otrs tagad pavisam tuvs kaimiņš Melburnā – atkal Jānis: par J. Daliņu 20 gadus vecākais Jānis Sarma. Es nebeidzu apbrīnot viņa meistarīgo stāstīšanas māku, kas man šķiet visimpozantākais moments J. Sarmas darbos un vispār latviešu literatūrā.

Manu dzīvi pilnīgi ir ietekmējusi piederība latviešu studentu korporācijai Selonijai, kuŗā esmu kopš 1928. gada rudens. Allaž saku paldies brāļiem Zēbaueriem, kas mani aizveda uz viņa tēva korporāciju Seloniju. Man gadījies darboties vienā otrā sabiedriskā organizācijā. Esmu šo darbību vērtējis un pārvērtējis, beidzot izlemjams visus savus atlikušos spēkus ziedot vienai organizācijai – savai korporācijai.

Dzīvojot sportā un korporācijā, es vienmēr esmu bijis jaunatnes vidū: sportā ienāk jaunas zvaigznes, un korporācijā jauni kommitoņi. Līdz šai dienai tāpēc neesmu jutis vecuma – gribas vēl vienmēr smiet un diēt līdzī jaunajiem, neizslēdzot viņu stikus un niķus. Jāsaka tā: pat vecums no pārgalvībām un vieglprātības dažreiz neglābj!

No grāmatas “Pašportreti”, sastādījis Teodors Zeltiņš. Grāmatu Draugs, 1965.

“Strēlerte un divi Johansonī”

Zinātniskā un mūzikāli literārā konference “Strēlerte un divi Johansonī” 6. oktobrī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā veļtā trim vienas ģimenes šā gada jubilāriem – dzejniecei un tulkotājai Veronikai Strēlertei (1912–1995), esejistam, kultūrvēsturniekam, grāmatniekam, reliģiju un mitoloģijas pētniekam, dzejniekam Andrejam Johansonam (1922–1983) un dzejniekam, skolotājam un mūzikim Pāvilam Johansonam (1947).

Konferences 1. daļā tiks aplūkoti dažādi Veronikas Strēlertes, Andreja Johansonā un Pāvila Johansonā literārās darbības un personības aspekti. Konferencē līdzās Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta (LU LFMI) pētniekiem Ritai Grīnvaldei, Ievai E. Kalniņai un Ingunai Daukstei-Silasproģei - Lilita Zaļkalne (Stokholmas Universitāte), Jānis Krēslis, jr. (Stokholmas Karaliskās bibliotēka), Viesturs Zanders un Mārtiņš Mintauris (Latvijas Nacionālās bibliotēka) un Astra Skrābane (Ventpils Augstskola), ilggadējā Rakstniecības un mūzikas mūzeja fondu glabātāja Anna Egļena un viens no jubilāriem – Pāvils Johansons.

Konferences 2. daļā literāri mūzikāli notiks ar Veronikas Strēlertes, Andreja Johansonā un Pāvila Johansonā dzeju, arī paša autora Pāvila Johansonā lasījumā, un dažādu komponistu kom-

ponētā Veronikas Strēlertes dzeja, aktieņu Agneses un Matisa Budovsku, Ievas Paršas, Agneses Egļiņas, jauniešu koŗa “Balsis” ar dirigentu Intu Teterovski un Pāvila Johansonā izpildījumā. Vakara pasākuma vadītājs Orests Silabriedis. Konferences gaita translēta tiešsaistē LU LFMI Facebook kontā.

Konferences norisi atbalsta Latviesu Fonds, Valsts kultūrkapitāla fonds un Latvijas Republikas Kultūras ministrija.

Veronikas Strēlertes jubilejas mēnesī nāks klajā dzejnieces Rakstu 3. sējums, ko sastādījusi literatūrzinātniece Ieva E. Kalniņa. Grāmatas izdošanu atbalsta Haralda Biezā fonds (Zviedrija) un Valsts kultūrkapitāla fonds.

Latviešu rakstniecību un Latvijas kultūrtelpu cauri gadu desmitiem, pat gadsimtiem veidoja un veido arī dzimtas un radu saimes. Latviešu literatūra, literatūras vēsture un kultūras vēsture

nav iedomājama bez dzejnieces un tulkotājas Veronikas Strēlertes (1912–1995), esejista, kultūrvēsturnieka, grāmatnieka, reliģiju un mitoloģijas pētnieka, dzejnieka Andreja Johansonā (1922–1983) un dzejnieka, mūziķa (mūzicēja grupā “Dundurs”, jauniešu rokgrupā “Sauls brāļi” kopā ar Juri Kronbergu, Austri un Uldi Grašiem) un pedagoga Pāvila Johansonā (1947). Pāvils Johansons atzinis: “Es Latvijai piederu caur saviem vecākiem.”

2022. gads ir Veronikas Strēlertes, Andreja Johansonā un Pāvila Johansonā jubileju gads. Un tā ir lielska iespēja profesionāli runāt, analizēt, rosināt domāt un ieinteresēt plašāku auditoriju par šim daudzpusīgajām personībām literatūras un laikmeta kontekstā, vēlreiz atgriezties pie viņu devuma, literārajiem tekstiem un vērtēt, ko tie nozīmē 21. gs. lasītājiem, aktualizēt viņu darīto, rakstīto, sacīto savā laikā (Latvijas brīvvalsts laikā un trimdā), rosinot lasīt un pārlasīt viņu darbus.

Cik bieži, lasot viena vai otra dzejnieka un rakstnieka literāro devumu, lasītājs aizdomājas par viņu likteņiem, īpaši, ja domājam par Otrā pasaules karā izskaņu, kas simtiem tūkstošu latviešu aizveda bēgļu gaitās uz kara postīto Vāciju, vai bēgļu laivās uz Zviedriju. Savukārt, noslēdzoties t. s. mazās Latvijas laikam, proti, latviešu bēgļu nometņu laikam Vācijā, aizsākās “li-

lā izklišana” (Valža Krāslavieša apzīmējums). Latvieši kā vienkāršo darbu strādātāji nonāca savās jaunajās mītnes zemēs – Anglijā, ASV, Kanadā, Austrālijā, Dienvidamerikā, neliels skaits palika Vācijā un arī Zviedrijā. Uz ilgiem gadiem šīs abas pasaules bija šķirtas. Šis laiks devās arī par laiku abpus dzelzs priekškarām. Un, tikai atjaunojot Latvijas valstisko neatkarību, šīs abas puses vairāk tuvinājās, metot tiltus. Tiesa, nereti jau krietni agrāk daļa trimdas latviešu, tostarp arī rakstnieki un dzejnieki “šķērsoja robežas”, meklēja “spraugas”, lai ik pa laikam atgrieztos Latvijā, kas gan bija krietni mainījies. Meklēja garīgo un literāro sasaisti. Tas nebija viegli, tas nereti polarizēja sabiedrību abpus. Un tomēr aizvien urdī jautājums, vai mēs viens otru saprotam? Tikai 20. gs. 90. gadu sākumā Latvijā “atgriezās” trimdā tapušās grāmatas, mākslas darbi, arī šobrīd latviešu trimdas grāmatas atrodamas Latvijas bibliotēkās. Tās kļuva pieejamas interesentam, jo iepriekš bija glabātas grāmatu krātuvju specfondos un pieejamas vien šauram lokam ar īpašām atļaujām.

Dzejniece Veronika Strēlerte Latviju atstāja kā pazīstama un iemīļota dzejniece. Viņa jau bija pieredzējusi vienas bēgļu gaitas Krievijā Pirmā pasaules kara laikā, tiesa, kā mazs bērns. Veronika Strēlerte bija beigusi mācības Jelgavas 4. pamatskolā, Auces pa-

matskolā, Jelgavas 2. ģimnazijā, Rīgas 2. pilsētas vidusskolā, beigusi Latvijas Universitātes Vēstures un filoloģijas fakultātes Romāņu filoloģijas nodaļu. Atstājot Kurzemes krastu, Veronikas Strēlertes literārajā purā bija divi dzejas krājumi “Vienkārši vārdi” (1937) un “Lietus lāse” (1940).

Andrejs Johansons bija beidzis mācības Valda Zāliša pamatskolā un Rīgas 1. ģimnazijā, uzsācis studijas Latvijas Universitātē, kā ģimnāzists pārtulkojis Dž. G. Bairona “Manfrēdu” (1939), atdzejojis angļu liriku un kopā ar Anšlavu Egļiti izdevis kopdzejas krājumu “Mijkrešļi” (1941).

Veronika Strēlerte un Andrejs Johansons Otrā pasaules kara beigu posmā bija nonākuši Vācijā. 1945. gada sākumu aizvadīja Berlīnē, tomēr 1945. gada martā atgriezās Kurzemē un 1945. gada 8. maijā kopā ar Andreju Egļiti, Uldi Ģermani un citiem kāpa vienā no pēdējām laivām, kad atstāja tolaik jau degošo Liepāju, izjūtas Veronika Strēlerte atklājusi dzejoli “Kurzemes krasts”.

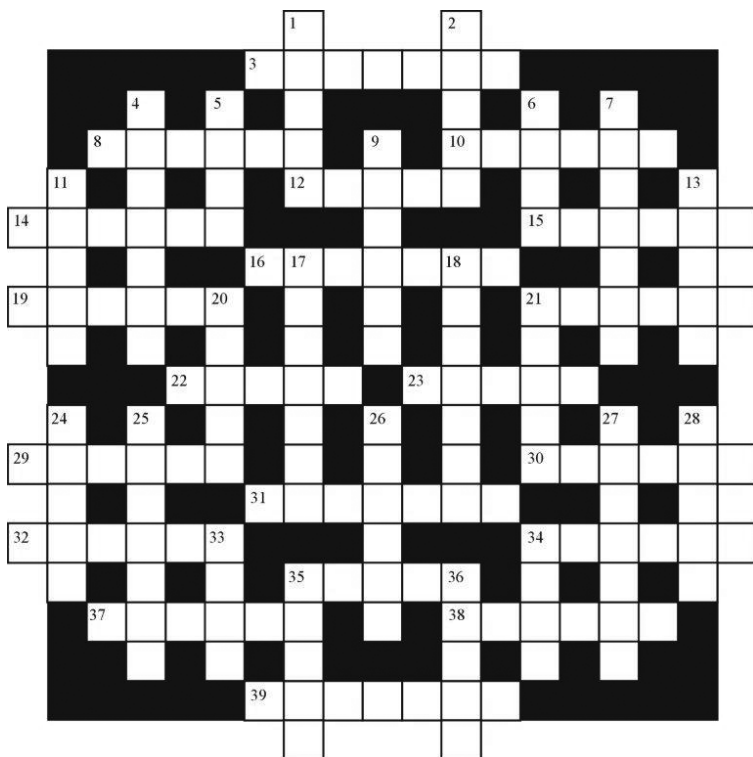
Dēls Pāvils Johansons piedzima Stokholmā, viņš raksta un dzied latviešu valodā, viņam ir būtiska pieredzības sajūta. 1973. gadā Veronika Strēlerte (kā Rudīte Johansone) kopā dēlu Pāvilu pirmo reizi atgriezās Latvijā. Dēls Pāvils pirmoreiz bija Rīgā, skatīja vecāku stāstos un atmiņās pieminēto Latviju, bija arī vilšanās – “Atmosfera bija tāda, it kā kāds būtu uzlicis smagu vāku virs jumtiem, virs cilvēku galvām.” Un, tomēr viņš atgriezās un pēcatmodas laikā atzina, ka “tagad Rīga ir citādāka. Nomācošais vāks ir pacelts”. Rīga viņa tēva Andreja Johansonā grāmatās bija tik daudzkrāsaini aprakstīta – “esmu lepns par tēvu, kas ar tādu sirdsdedzi bija pieķēries pilsētai kā savai dvēselei, to arī aprakstot grāmatās”. Andrejs Johansons kopš Latvijas atstāšanas 1945. gada 8. maijā uz Latviju vairs nedevās.

Veronika Strēlerte un Andrejs Johansons literāro darbību turpināja trimdā Zviedrijā – Veronika Strēlerte kā dzejniece un atdzejojāja (iznāca dzejas krājumi “Mēness upē” (1945), “Gaismas tukšneši” (1951), “Zelastības gadi” (1961) un “Pusvārdiem” (1982)), Andrejs Johansons, mērķtiecīgi turpinot izglītību, ieguva doktora grādu (1964), kļuva par mācībspēku Stokholmas Universitātē, spožu esejistu, Rīgas kultūrvēstures aprakstītāju (“Rīgas svārki mugurā” (1966), “Visi Rīgas nami skan” (1970)), Pāvils Johansons, saglabājot sevī latvisko kodu un latviešu valodu, ilgus gadus vadīja Stokholmas latviešus, veiksmīgi darbojas Zviedrijas latviešu, īpaši sava laika jauniešu sabiedriskajās un kultūras aktivitātēs, un zviedru vidē; un Latvijā kļuva pazīstams Atmodas laikā, uzstādamies arī “Mikrofona” aptaujas koncertā un izpildot savu kompozīciju “Patētiskās kvartas” ar Aleksandra Čaka dzeju. Viņš ir trīs dzejas krājumu – “Sudraba ceturksnis” (1968), “Patskaņi un līdzskaņi” (1976), “Paisums un bēgums” (2016) – autors.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Limēniski. 3. Audu vai organu bojājumi ārējas iedarbības rezultātā. 8. Aukstais ēdiens. 10. Lielupes satekums. 12. Sastiprinājuma elements. 14. Bikla, nedroša. 15. Sievietes vārds (*febr.*). 16. Akūta bērnu infekcijas slimība. 19. Krokoti veļaiģīgi sievietes svārki. 21. Virieša vārds (septembri). 22. Asinsvads (*no-*

vec. vārds). 23. Asinsrites organs. 29. Stalts zirgs. 30. Somu pirtis. 31. Labības kulšanas paliekas. 32. Rotaļas. 34. Daudzgadīgs lapu sukulents. 35. Tīlpuma mērvienība. 37. Īriss. 38. Viriešu balss. 39. Ēdama gliemene.

Stateniski 1. Skrējiens, brauciens pa dabiski šķēršlotu apvidu. 2. Dabas parādība. 4. Biezs

papīrs. 5. Iecere. 6. Zvejas tīkla sastāvdaļa. 7. Kādam apvidum raksturīgie laika apstākļi. 9. Mērķa dzimtas dzīvnieks. 11. Dienvidu augi, kuŗu lapas lieto kā garšvielu. 13. Ābolu šķirne. 17. Chroniska locītavu slimība. 18. Medicīniska iestāde. 20. Dzīvībai bīstamas vielas. 21. Pārtikas produkts. 24. Zoba mikstie audi. 25. Akūta infekcijas slimība. 26. Karpu dzimtas zivs. 27. Sīki samalcinātas cietas vielas. 28. Upe Vidzemē. 33. Priežu mežs. 34. Zodiaka zvaigznājs. 35. Ūdens agregātstāvoklis. 36. Zivs, no kuŗas ikriem gatavo melno kaviāru.

Krustvārdu mīklas (Nr. 37) atrisinājums.

Limēniski. 4. Aorta. 5. Piepes. 7. Priekš. 10. Tācis. 11. Kaperi. 12. Upenes. 13. Salakas. 16. Ap-sara. 19. Ponijs. 22. Niedres. 23. Serums. 24. Viraks. 25. Spītība. 26. Termas. 28. Asorti. 30. Stagsars. 35. Esteri. 37. Cipsla. 38. Mīrte. 39. Susuri. 40. Nereta. 41. Ņenci.

Stateniski. 1. Pastila. 2. Trūce. 3. Kapsula. 5. Puksts. 6. Elpa. 8. Erna. 9. Siseņi. 14. Lielība. 15. Kārtība. 17. Piere. 18. Rumba. 20. Otīts. 21. Jokot. 27. Rudens. 29. Rotaļa. 31. Tāimīņš. 32. Rācenis. 33. Ātes. 34. Usne. 36. Arona.

SPORTS

Latvieši atsauc dalību Bobsleja un skeleto federācijas komitejās, kur ievēlēti Krievijas pārstāvji

Zintis Ekmanis

Latvijas Bobsleja un skeleto federācijas (LBSF) ģenerālsekretārs Zintis Ekmanis un LBSF valdes loceklis Kristaps Kotāns ir atsaukuši savu dalību no Starptautiskās Bobsleja un skeleto federācijas (IBSF) attiecīgi Kalendāra komitejas un Parasporta komitejas, jo komiteju dalībnieku vidū ir arī kara izraisītās Ukrainā Krievijas pārstāvis, paziņoja LBSF. IBSF publiskotajos komiteju sastāvos 2022.-2026. gadam Latvijas pārstāvji tika ievēlēti sešās komitejās, bet divi komiteju dalībnieki no atrašanās vienā komitejā ar Krievijas pārstāvjiem atteicās.

Latvijas pārstāvji vēstulē IBSF prezidentam Ivo Feriani pauz

sašutumu par IBSF Izpildkomitejas lēmumu atļaut Krievijas pārstāvjiem ieņemt vietas IBSF komitejās, ņemot vērā "Krievijas spēku neizprovocēto un nepamatoto iebrukumu neatkarīgā valstī Ukrainā".

"Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) ir reaģējusi uz šo globālo nosodījumu, un ir neizskaidrojami, ka IBSF nerīkojas tāpat," prezidentam Feriani adresētā vēstulē raksta Kotāns un vēl pieci no deviņiem Parasporta komitejas pārstāvjiem no Norvēģijas, Kanadas, Lielbritānijas, ASV un Polijas, kuŗi atsauc savu dalību komitejā, jo tajā iekļauts Sergejs Parhomenko no Krievijas.

"Tie, kuŗi apgalvo, ka Krievijas valdības rīcību nevajadzētu piesaistīt atsevišķiem olimpisko sporta organizāciju pārstāvjiem, ir pilnīgi naīvi. Nav nekādas atšķirības starp starptautisko sportu un Krievijas valdības propagandas mašīnu. Pat Parasporta komitejā norīkotais Krievijas pārstāvis ir pašreizējais Krievijas armijas dalībnieks. Šī situācija mums ir pilnīgi nepieņemama, un mēs kopā un individuāli esam vienojušies izstāties no Parasporta komitejas un nesadarbosimies ar Krievijas pārstāvjiem, kamēr turpināsies Krievijas iebrukums Ukrainā," minēts vēstulē.

Vēstuli IBSF prezidentam Feriani ir nosūtījusi arī LBSF, uzsverot savu nostāju nestrādāt nevienā no IBSF konsultatīvajām komitejām, kuŗās ir iesaistīti Krievijas pārstāvji, kamēr turpināsies agresija Ukrainā.

"Visa civilizētā pasaule nosoda agresora veiktās zvērības Ukrainā un aktīvi iesaistās cīņā pret šo cilvēcisko vērtību degradāciju. Tāpēc es uzskatu, ka nav iespējams atrasties vienā komitejā ar agresorvalsts Krievijas armijas kapteini. Ar šo es izstājos no dalības IBSF Kalendāra komitejā," vēstulē norāda Ekmanis, reaģējot uz Parhomenko iekļaušanu arī Kalendāra komitejā

Tikmēr Sporta komitejā arī šajā olimpiskajā ciklā turpinās būt Latvijas bobsleja komandas treneris un LBSF valdes loceklis Sandis Prūsis. "Mēs esam tāda kā pirmā instance, kas izskata katras valsts federācijas priekšlikumus, pārsvarā par noteikumiem. Pēc tam spriežam, strīdamies, ja vajag, kaut ko palašojam vai uzlabojam, un pēc tam šos priekšlikumus nododam tālāk Izpildkomitejai, kuŗa apstiprina vai noraida tos," sporta komitejas uzdevumus atklāj Prūsis. Viņš gan arī neslēpj, ka iepriekšējos divus gadus pandēmijas ietekmē komitejas tikšanās notika attālināti, kas vairāk at-

gādināja prezentācijas formātu, izpaliekot diskusijām klātienē un arī aizkulišu diskusijām, kas "arī nav mazsvarīgas".

Savukārt Materiālu komitejā ievēlēts treneris un BTC bobsleja kamanu autors Jānis Skrastiņš, kuŗam šī komitejas darbs nav svešs, jo viņš bija komitejas dalībnieks, kad strādāja ASV izlasē. "Darbs materiāla komitejā nedod nekādas īpašas priekšrocības vienai valstij. Maijā iepriekšējā komiteja pieņēma noteikumu izmaiņas, kas tiks vāciešiem pārtaisīt savus bobus. Komitejas priekšsēdis ir vācietis Kristofš Langens, kuŗš iepriekšējās sezonas trenēja Šveices sportistus, un arī viņš ir ieinteresēts pieņemt tādas lēmumus, lai vienai valstij nebūtu dominances šajā sporta veidā. Noteikumi jau visām komandām ir vienādi, tikai jābūt vēl precīzākiem punktiem, lai novērstu dažādu veidu noteikumu interpretāciju," skaidro Skrastiņš. Materiālu komitejā ievēlēts arī Mārtiņš Mihņēvičs, kuŗš gan pārstāvēs Kanadas intereses, kā arī Mārtiņš Ķirķis, kuŗš ievēlēts kā IBSF pārstāvis. Savukārt Trašu komitejā darbosies kādreizējais Latvijas bobsleja izlases pilots un tagadējais sacensību

tiesnesis Gatis Gūts, bet Medicīnas komitejā ievēlēts Filips Bernadskis. Komitejas tiek ievēlētas uz četriem gadiem – uz vienu olimpisko ciklu. Šajā laikā komiteju uzdevums ir nodrošināt dažādu priekšlikumu izskatīšanu un noteikumu labojumus, lai veicinātu vienlīdzīgu konkurenci visu dalībnieku vidū.

Graudiņa/Samoilova tūres elites posmā izcīna otro vietu

Tina Graudiņa (pa kreisi) un Anastasija Samoilova // FOTO: Volleyball World

Francijas galvaspilsētā slavenajā "Roland Garros" tenisa stadionā risinājās starptautiskās tūres "Elite 16" līmeņa turnīrs, kas pulcēja visspēcīgākos dalībniekus.

(Turpināts 20. lpp.)

LATVIJAS UNIVERSITĀTES FONDS

KOPŠ 2005. GADA VAIRĀK NEKĀ 4 000 ZIEDOTĀJU AR ZIEDOJUMIEM APLIECINĀJUŠI UZTICĪBU LATVIJAS UNIVERSITĀTES FONDAM

Atbalstīti vairāk nekā 2 000 čakli un mērķtiecīgi studenti, īstenoti 540 pētniecības un rekonstrukcijas – būvniecības projekti

IKVIENS ZIEDOJUMS IR SVARĪGS UN NOZĪMĪGS!
PALDIES PAR ATBALSTU!

"LU fonda stipendija sniedz būtisku atbalstu, lai domas par ienākumiem paliktu otrajā plānā, par būtiskāko mērķi studiju laikā izvirzot zinātņi, pētniecību. Saņemt stipendiju ir vienlaikus liels gods un izaugsmi veicinošs izaicinājums." Trīne Žagare, LU Vēstures un filozofijas fakultāte, Gustava Zemgala piemiņas stipendijas saņēmēja

Lai pārrunātu ziedojuma mērķus, lūdzam sazināties ar "Friends of the University of Latvia" valdes priekšsēdētāju Mārtiņu Andersonu +1 415.617.9959 | tikunta@yahoo.com | www.friendslu.com

Latvijas Universitātes fonda izpilddirektori Lailu Kundziņu +371 29212426 | laila@fonds.lu.lv | www.ziedot.lu.lv

Čeki izrakstāmi "Friends of the University of Latvia". Lūdzam sūtīt tos Mr. Peter A. Ragauss, 2120 Troon Road, Huston, Texas 77019, USA. Fondam kopš 2012. gada ir labdarības organizācijas statuss(501©(3) charity).

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
e-pasts: matiss@ska.lv
+371 28390346

PĒRK DZĪVOKĻU NAMU

**Pērk daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
**Namu apsaimniekošana, juridiskie pakalpojumi;

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)
abatarags@optonline.net
A.Padegs 845-462-3317 (NY)
apadegs@optonline.net

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

LRFA.org
215.635.4137

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas**. Arī kārtojām palīdzības sūtījumus **uz Ukrainu** (caur Latviju).

Rudens paku/grāmatu sūtījumu savākšana no 1.-17. oktobrim!

Datumiem skat. iepriekšējo LAIKA numuru un mūsu mājas lapu!

Zvaniet: 1-888-LATVIAN • Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

ANDRIS KĻAVIŅŠ

Vai esam atraduši zelta atslēdziņu?

Ar mums neiepriecinošiem rezultātiem beigušās Eiropas volejbola 2023. gada čempionāta kvalifikācijas sacensības Latvijas sieviešu izlasei. Izcīnot vienu laimīgu uzvaru Rīgā piecos setos pret Dāniju, bet otrajā aplī zaudējot ar 0:3, palikām pēdējā vietā savā apakšgrupā. Uzvarēja Slovākija, otrā Spānija, abas arī iekļuva finālspēlēs, kas notiks nākamgad septembrī Beļģijā, Itālijā, Vācijā un Igaunijā. Vēl no kvalifikācijas grupām finālā iekļuva Čehovai, Rumānija, Čehija, Somija, Ukraina, Ungārija, Slovēnija, Azerbaidžāna, Bosnija un Hercegovina, Grieķija. Šīs komandas pievienosies rangā spēcīgākajām Serbijai, Turcijai, Nīderlandei, Polijai, Francijai, Zviedrijai, Bulgārijai un rīkotājvalstu izlasēm.

Rezultāti. 2023. gada Eiropas čempionāta kvalifikācija.

E grupa Galvenais treneris Daniele Mario Kaprioti.

Sastāvs /vecums – 20,8 gadi/: 5- M.Dambrehte (20), 8-E.Dolotova (25), 13- A.Gerliņa (21), 7- M.Grundmane (18) /libero/, 3- A.Ivanova (19), 16- A.Jurdža (23), 10- K.Kramēna (20) /libero/, 19-K.Leskinoviča (17), 11- P. N. Nečiporuka (24), 22- P. Nečiporuka (21), 2- L.Ozola (21), 21-V.Pridatko (19), 18- E.Reknera (20), 12- A.Rita (18), 9- L.Šimkuse (30), 17- J.Vagele

(18). 2022. gada 20. augusts, Slovākija – 0:3 (10:25, 12:25, 21:25) 1:16. **24. augusts.** Dānija – 3:2 (25:21, 25:23, 17:25, 20:25, 16:14) 2:26. **27. augusts,** Spānija 1:3 (17:25, 15:25, 25:22, 20:25) 1:47. **4. septembris.** Spānija. 0:3 (14:25, 15:25, 16: 25)

1:07. **7. septembris.** Dānija – 0:3 (17:25, 17:25, 24:26) 1:24. **11. septembris, Slovākija** – 0:3 (10:25, 14:25, 9:25) 1:06.

Viena uzvara, kāpēc "laimīga". Tāpēc, ka piektajā setā bijām zaudētājos ar 6:11, bet piektais ir "īsa" sets. Mūsu meitenes

nepadevās un uzvarēja ar 16:14. Treneri nereti pēc tādām spēlēm saka – tas ir sieviešu volejbols. Gadās jau arī vīriem.

Maza atkāpe volejbola vēsturē. Kad uzvaras dieviete Nike pēdējā brīdī pārdomā un lauru vainagus uzliek galvā šķietami

uzvarēja pirmos divus setus un trešajā bija vadībā ar 12:6 cīņā ar padomju komandu. Vai kāds tobrīd varēja iedomāties, ka inku dievi nepalīdzēs peruāņietēm gūt nieka trīs punktus un olimpisko čempionu slavu, ja līdz tam 42 gremdes bija sa-

pusgadu neesot ne ar vienu sarunājies, bet vēlāk izglābts no pašnāvības mēģinājuma.

Par traģisku sporta izpratnē var nosaukt Seulas Olimpisko spēļu finālu. Tās ir vēsturiskas cīņas, bet ko iesākt, lai mūsu sieviešu izlase varētu kaut nedaudz pietuvoties tādām sniegumam, kaut vai kā 1979. gadā, kad Maskavā spēlēja ar Kubas izlasi, Latvija bija vadībā setos ar 2:0, un atzina Pasaules čempionu pārākumu tikai izšķirošajā setā ar 12:15?

Šķiet, ka Latvijas Volejbola federācija, uzaicinot treneri Daniele Mario Kaprioti no valsts, kurā volejbola "saimniecība" ir Pasaules augstāko sasniegumu līmenī, ir trāpījusi desmitniekā. (Itālijas vīriešu valstskomanda, tikko uzvarēja Pasaules čempionātā). Turklāt Kaprioti ar Eiropas Volejbola konfederācijas atbalstu uzturēsies Latvijā ilgstoši, pārņems RVS/LU kluba komandas vadību Baltijas līgā. Daniele ir iecerējis arī apmeklēt sporta skolas, meklēt talantīgas meitenes Latgalē un citviet. Īsi sakot, darīt to, ko savulaik nesavtīgi paveica Murjāņu sporta skolas treneri. Manuprāt, panākumu atslēga ir citur – jāskatās ar pašu pamatu sakārtošanu bērnu un jauniešu volejbolā. Vai Kaprioti rokās ir itaļu pasakas Pinoki zelta atslēdziņa? To rādīs laiks.

bezcerīgām zaudētājām. Seulas Olimpiādas finālspēle 1988. gadā. Peru izlasi līdz zelta medaļu cīņai bija aizvedis korejiešu treneris Paks (*Pak Man Bok*). Un 12 tūkstošu Paka tautiešu atbalstītas, savas līderes Sesilijas Taitas iedvesmotas, peruānietes

sniegušas mērķi?

Turpinājums bija īsta sporta drāma. Peruānietes zaudēja trešo setu, vēl divus un arī piekto ar 14:16. Mediķiem bija ko rauties, jo vairums meiteņu, gan uzvarētāju, gan zaudētāju, bija histērijā. Treneris Paks

Sveicam!

Nozīmīgu jubileju nosvinēja mūsu tautiete Valija Līnis Skrodelis. Latviskā Putnu ciema kaimiņi lūdza jubilāri pastāstīt par savu dzīvi.

"Esmu dzimusi 1925. gada 17. septembrī Daugavpilī, vecāku Jāņa Hugo Līņa un Martas Elizabetes, dzim. Lāčgalvs, ģimenē.

Mani vecāki nāk no Latvijas paša centra – tēvs no Vecpiebalgas, Kalna Mītiņu mājām, bet mātes tēvs Krustiņš Lāčgalvs pēc J. Cimzes Skolotāju semināra beigšanas bija skolotājs Jaunpiebalgā.

Mūsu mierīgo dzīvi Daugavpilī, kur tēvs strādāja par mēriņu, pārtrauca 1940./41. gada traģiskie un nemierīgie notikumi. Diemžēl Daugavpilī mums nācās atstāt. Es paspēju apmeklēt Daugavpils 1. Valsts ģimnazijas pirmās divas klases, un vēlākās skolas gaitas bija jāturpina Rīgā. Tur es beidzu Natālijas Draudziņas ģimnāziju.

1944. gadā bija jāatstāj dzimtene, devāmies bēgļu gaitās. Ģimene bija smagi cietusi, bijām vienas ar māti, kad nonācām Vācijā, Saksijā, Drēzdenes tuvumā. Tur sagaidījām kara beigas, taču bija atkal jāauj kājas tālākam ceļam – tālāk prom no krievu okupētiem apgabaliem.

Jaunu mājvietu atradām Bavārijā, Virzburgas Centrālajā

bēgļu nometnē. Tā ar gadiem izveidojās par rosīgu latviešu trimdas centru. Virsburgā (*Würzburg*) bija universitāte, kas uzņēma arī bēgļu studen-

tus. Iestājos šajā universitātē – *Julius Maximilian Universitat*, Medicīnas fakultātē, kur ar labām sekmēm nostudēju trīs gadus – līdz atkal bija jādodas

ceļā – DP nometnes likvidēja, bēgļus izvietoja pa dažādām patvēruma zemēm.

Starplaikā biju arī apprecējusies ar Arturu Skrodeli, mums atvērās ceļš uz ASV, uz Ņujorku.

Lēnām sākām dzīvi atkal no jauna – atradu darbu slimnīcā, laboratorijā, kurā izmantoju savas medicīnas studiju laikā iegūtās zināšanas. Vīrs atrada darbu kādā grāmatniecībā, un vēlāk kļuva par tās līdzpašnieku.

Ņujorka bija dzīvs latviešu centrs – dažādas latviešu organizācijas, draudzes, svētdienas skolas u.t.t. Mēs iesaistījāmies šai dzīvē, kas deva garīgu patvērumu un palīdzēja pārciest dzimtenes zaudējumu.

Mums piedzima divi dēli – Uldis un Pēteris. Abus centāmies audzināt latviskā garā.

Gadi pagāja nemanot – bijām latvieši svešā zemē, bet reizē bija nepieciešams uzturēt saites ar visu latvisko, kas nebija viegli. Katras dienas beigās it kā novilkām svešās drānas un bijām atkal latvieši... mājās, baznīcā, draugu pulkā.

Cik bija iespējams, atlicinājām laiku arī sabiedriskajam darbam: man tuvs bija darbs baznīcā, sabiedriskā daļā, palīdzot sarīkot saietus, līdzekļu vākšanas darbus, konferences. Ilgus gadus (10) vadīju Dāmu komiteju darbu Ņujorkas Draudzes Ziemeļu novadā.

Darbs profesionālajā laukā,

diemžēl, man nedeja iecerētos panākumus – es nekad nekļuva ārste un nekad nenobeidzu arī iesāktās studijas...

Pietrūka gan līdzekļu, gan enerģijas, gan radās cita dzīves ievirze... Medicīnas lokā tomēr paliku – darbs laboratorijās deva iespēju pakāpties uz augšu – vēlāk kļuva par zinātnisko asistenti (*research assistant*) *Columbia University* Medicīnas skolā un laboratoriju tehnisko pārzini (*clinical laboratory Supervisor*) *MT SINAI Medical* centrā.

Strādāju ar interesi un labi, bet jāsaka, ka ar laiku man radās arī citas intereses – grāmatas. Literatūra, sabiedriskais darbs un tur es iesaistījos vēlākos gados – pensijas gados.

Tad atstājām Ņujorku un pārcēlāmies uz pensionāru ciematu Ņudžersijā, tuvu latviešu centram Priedaine. Te iepazinās ar latviešu Literāro kopu, kas lasīja tikai latviešu grāmatas, lai veicinātu to izplatīšanu un valodas apgušanu jaunākajai paaudzei. Man patika šī grupa – biju šīs grupas vadītāja turpat 10 gadus, līdz to vairs nevarēju darīt veselības dēļ.

Un tā – "vai tavš mūžs kam lieti der? To vis neteic ilgie gadi – viens pats brītiņš dārgi sveķ, ko ar labiem darbiem vadi..."

Ceru, ka manā dzīvē ir bijis kāds labo darbu brītiņš..."

Redakcija pievienojas Valijas kundzes sveicēju pulkam!

Valija Līnis Skrodelis

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precizējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks vai arī tie ir atcelti!

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125). Mājas lapa: www.seattlatviancenter.com.

11. oktobrī Pensionāru pusdienas, plkst. 12:00 Sietlas latviešu centrā. **29. oktobrī** Sietlas latviešu biedrības kora koncerts, plkst. 6:00 Sietlas latviešu centrā.

ST.PETERSBURGA BIEDRĪBA – RUDENS PIKNIKS

Sestdien, **15. oktobrī** 1:00 PM *Point Brittany* āra paviljonā 5220 *Brittany Drive S., St. Petersburg, FL*. Aicinām uz rudenīgu kopā sanākšanu ar dziesmām, kopīgu maltīti un atskatu uz vasaras spīgtākajiem piedzīvojumiem. Lūgums līdzī ņemt "groziņus" un savu iecienīto dzērienu. Vadoties no laika apstākļiem, pasākums var tikt pārcelts uz iekštelpām. Iepriekš pieteikties zvanot Dacei: 917-755-1391

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 Irving St, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994 Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Cikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikāgas-Ciānas draudze 2550-4389-7965-234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājas: 708-453-0534, e-pasts: puidza@yahoo.com.

Cikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. 1-773-818-6965 st.Peters.latvian.church@gmail.com Ivars Spālis (ivspalis@gmail.com), priekšnieks. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Cikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.: *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA90039). **30. oktobrī** Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11:00. Kalpos diakone Guna Reina.

Mitchell Priekšnieks Bronislavs Viscockis – tālr.: 616-540-1322. Dievk. Notiek katru svētdienu 10:00am – seko kafijas galds.

Kalamazū latv. ev. lut. apv. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006). Māc. Aija Graham. Latviešu ev. lut. apvienotā draudze notur klātienē dievkalpojumus **katru svētdienu, plkst. 10:00.** Paralleli pieejami sprediķu ieraksti draudzes YouTube kanālā (meklēšanas atslēgas vārds "Latviešu apvienotā draudze Kalamazū").

Klīvlāndes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: *Bethel Baptist Church* (2706

bas/Tervete ev. lut. dr.: *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org. pr. Jānis Mateus tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

Nūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: (*Latvian Lutheran Church*, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040). Dievkalpojumi notiek NJ Latviešu biedrības namā *Priedaine, 1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728*, māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko.

9. oktobrī paredzētais dievkalpojums nenotiks. 23. oktobrī 11:00 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Visi dievkalpojumi notiek kapelā, NJ Latviešu biedrības

92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 1-619-630-8143, e-pasts: janislegzdins@hotmail.com.: Dievkalpojumi notiks iekšienē un jānēsā sejas maskas!

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Skudiņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125). Dievkalpojumi notiek 10:30. Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: www.seattlatvianchurch.org. **9. oktobrī** dievkalpojums.

16. oktobrī Angļu valodas dievkalpojums ar dievgaldu. **23. oktobrī** dievkalpojums. **30. oktobrī** Reformācijas svētki. Dievkalpojums ar dievgaldu. **6. novembrī** Angļu valodas dievkalpojums. **13. novembrī** Lāčplēšu diena. Dievkalpojums ar dievgaldu. **20. novembrī** Valsts svētku dievkalpojums. **27. novembrī** Pirmā Adventa svētdiena un Mirušo piemiņas diena. Dievkalpojums ar dievgaldu.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart. Augustā un septembrī dievkalpojums nenotiks. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu notiks 16. oktobrī plkst. 14:00. Diak. Linda Sniedze Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. Tēl.: 515-991-4640 – sazināties ar Andri Rītumi, 727-797-1933. Dievkalpojumi un Bībeles stundas notiek *Faith Lutheran* baznīcā, kas atrodas 2601 49th Street North, St. Petersburg, FL.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr: 6479-865-604, E-pasts: grietins@gmail.com. Priekšnieks: Kārlis Vasarājs, pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 – 3121. Tālrunis: 301-251-4151, epasts: dcdraudze@gmail.com, www.dcdraudze.org. Prāveste Anita Vārsberga Pāža (tālr.: 301-302-3270). Draudzes priekšiece Dace Zalmane. **Svētdienas dievkalpojumi sāksies plkst. 11:00.** Trešdienās svētbrižu laiks paliek nemainīgs – plkst. 10:00. Pieslēgšanās norādes ir atrodamas draudzes mājaslapā.

// FOTO: Karl Fredrickson

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). Vasaras dievkalpojumi ar dievgaldu divreiz mēnesī, 1:30 pēcpusdienā ar viesu mācītāju Igoru Safinu. Lūdzu, zvaniet draudzes sekretārei Zigrīdai Kručkovai par datumiem, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Gija Galiņa. Dievkalpojumi sāksies plkst.11:00.

5. oktobrī Bībeles stunda – trešdienā plkst. 11:00. **9. oktobrī** Dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11:00. **16. oktobrī** Dievkalpojums plkst. 11:00. **23. oktobrī** Dievkalpojums plkst. 11:00. **30. oktobrī** Dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11:00. Ticības atjaunošanas diena – Reformācijas svētki. Seko māc. Gijas pārdomu cikls. **2. novembrī** Bībeles stunda – trešdienā plkst. 11:00. **6. novembrī** Dievkalpojums plkst. 11:00.

Grandrapidu latv. ev. lut. dr.: *Faith Lutheran Church*. (2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505.) Tālr: 616-361-6003.) Māc. Aija Graham. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr: 616-975-2705. Dievk. notiek divreiz mēnesī, 2:00 pm. Par datumiem, lūdzu, sazināties ar dr. pr. Ivaru. Pēc dievk. kafijas galds.

Grandrapidu Latv. Katolu dr.: *Our Lady of Anglona* (504 Grand Ave NE Grand Rapids MI 49503) *Grand Rapids Association Nama – Mac.Mark*

Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Dievkalpojumi ar viesu mācītājiem latviešu un angļu valodā plkst. 10:00. Par datumiem sazināties ar draudzes pr. Kārli Indriksonu, tālr.: 402-730-3427, e-pasts: kindriks@aol.com. Pensionāru saiets katra mēneša otrajā ceturtdienā plkst. 11:00 sabiedriskajās telpās.

Latvian Hall (Latviešu ev. lut. sabiedriskās telpās, 33rd & *Mohawk* iela, Baznīca, 33rd & C iela, Linkolnā. kunora@windstream.net.

Mančesteras latv. ev. lut. dr. (dievk. Notiek *Holy Transfiguration Romanian Orth. Church*, 2 Winter St., Manchester, CT 06040).

Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr. 413-568-9062. **22. oktobrī, plkst. 11:00 – Pļaujas svētku dievkalpojums ar disvalue. Datums tika mainīts no 15. uz 22. oktobrī.** Viesu māc. Igors Safins.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Jānis Ginters tālr: 260-797-5695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr: 414-416-6157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Mineapoles St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienī-

namā "Priedaine", 1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728. E-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com.

Ņujorkas latv. ev. lut. dr. Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes 2022. **gada oktobra dievkalpojumu kalendārs:**

Jonkeru bazn, 254 Valentine Ln, Yonkers NY.

Salas bazn, 4 Riga Ln, Melville NY.

St. Andrew bazn, 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ.

Brāļu kapi, 414 Bloomer Rd, Tannersville NY

9. oktobrī Katskiļos 13:30, Kapu svētku svētbrižis, diak. Linda Sniedze-Taggart.

16. oktobrī Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars, Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš

23. oktobrī Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars, Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš, Ņudžersijā *Saint Andrew* baznīcā 13:30, māc. Saivars

30. oktobrī Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars, Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm St, Saginava, MI 48602). Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, mob. (269) 2675-330. Kontaktpersona *Mary Beth* Dzirnīs, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnīs@chartermi.net. **Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1.00 pēcpusdienā,** seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rigaven@aol.com – Inese Zaķis – ne vēlāk kā PIEKTDIENĀS.

SPORTS

(Turpināts no 17. lpp.)

Latvijas plūdmales volejbolu Francijas galvaspilsētā pārstāvēja tikai Graudiņa un Samoiloņa, aizvadot pirmo turnīru, kopš par dueta treneri kļuva polis Damjans Vojtasiks.

Tina Graudiņa un Anastasija Samoiloņa sacensību posmā uzvarēja izslēgšanas pirmās kārtas spēlē un nodrošināja dalību pusfinālā. Graudiņa/Samoiloņa ceturtdaļfinālā ar 2:0 (26:24, 21:16) pārspēja šveicietes Ninu Brunneri/Tanju Hiberli, kam Latvijas duets zaudējumu sagādāja arī augustā Eiropas čempionāta finālā.

Viena no labākajām Latvijas plūdmales volejbolistēm Anastasija Kravčenoka pēc kāzām 2022. gada vasaras beigās ar Mihailu Samoiloņu pieņēmusi vīra uzvārdu.

Latvijas pāris iepriekš grupā zaudēja Dudai/Ramosai (1:2), bet uzveica kvalifikāciju pārvarējušo Slovēnijas pāri Tjašu Kotniku/Tajdu Lovšinu (2:0) un vācietes Sandru Itlingeru/Karlu Borgeri (2:0).

Ciņā par vietu finālā Graudiņa/Samoiloņa aizvadīja, vēlreiz tiekoties ar galvenajām favorītēm brazilietēm Dudu/Anu Patrisiju Ramosu, kam zaudēja grupas kārtā. Tina Graudiņa/Anastasija Samoiloņa turnīra pusfinālā guva panākumu un varēja cīnīties par zeltu. Graudiņa un Samoiloņa, kuras turnīrā izlikta ar devīto numuru, pusfinālā ar 2:1 (21:17, 11:21, 17:15) guva panākumu pār sacensību pirmo numuru pasaules čempionēm no Brazīlijas Eduardu Lizboa un Anu Patrisiju Silvu.

Finālā Latvijas pāris stājās preti Nīderlandes duetam Raisai Shonai/Katjai Stamai, kuŗām turnīrā ticis 10. numurs. Graudiņa un Samoiloņa, kuŗas turnīrā izlikta ar devīto numuru, zaudēja ar 0:2 (16:21, 20:22). Par sniegumu Parīzē Latvijas duets nopelnīja 1100 punktus.

Tūrē līdz sezonas beigām ir paredzēti vēl trīs "Elite 16" posmi, tomēr to dalībniekiem jāreķinās ar izaicinošiem ceļojumiem, jo sacensības novembrī notiks Dienvidāfrikā, Brazīlijā un Austrālijā.

Porziņģim 18 punkti pirmssezonas pārbaudes spēlē Japānā

Kristaps Porziņģis guva 18 punktus, taču viņa pārstāvētā Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) komanda Vašingtonas "Wizards" Tokijā cieta zaudējumu arī otrajā pirmssezonas pārbaudes spēlē. "Wizards" ciņā ar iepriekšējās sezonas čempioni Goldensteitas "Warriors" zaudēja ar 95:104 (25:26, 31:28, 29:20,

10:30). Porziņģis laukumā pavadītajā 21 minūtē un 38 sekundēs grozā raidīja trīs no pieciem divpunktu metieniem un divus no četriem trīspunktu metieniem, kā arī realizēja visus sešus soda metienus. Vēl viņa reķinā bija arī sešas atlēkušās bumbas, pa divām rezultatīvām piespēlēm, pārķertām bumbām un bloķētiem metieniem, viena kļūda, piecas personiskās piezīmes, kā arī komandā dalīts labākais +/- rādītājs +8. Vašingtonas vienībā Porziņģis kļuva par rezultatīvāko spēles dalībnieku, 12 punktus pievienoja Vils Bārtons, bet pa 11 punktiem guva Monte Moriss un japānis Rui Hačimura, kuŗam savu skatītāju priekšā tika dots lielākais spēles laiks šajā spēlē un kuŗš sakrāja arī desmit atlēkušās bumbas. Čempioniem ar 20 punktiem rezultatīvākais bija Stefens Karijs, bet pa 12 punktiem guva Mozess Mūdijs un Patriks Boldvins juniors. 39. minūtē "Wizards" panāca lielāko pārsvaru šajā spēlē (90:74), taču spēles beigās meistarīgāki bija čempioni.

VK Jelgava volejbolistes izcīna Latvijas Superkausu

VK "Jelgava" volejbolistes Jūrmalā kļuva par Latvijas Superkausa ieguvējām, titula spēlē ar 3:1 pārspējot Rīgas Volejbola skolu/Latvijas Universitāti (RVS/LU). Uzvarētājām pa 14 punktiem guva komandas kapteine Liene Šimkuse un Monta Urbāne. Abas Superkausa pretendentes tikās trešo reizi, un pa vienai uzvarai iepriekš bija gan RVS/LU, gan Jelgavas vienībai. RVS/LU uz Superkausu pretendēja kā Latvijas čempiones, tiekoties ar 2021. gadā Latvijas kausu ieguvušajām VK "Jelgava" volejbolistēm.

Superkausa spēlē vīriešiem valsts čempioni un Latvijas kausa īpašnieki "Jēkabpils Lūši" spēlēja pret "RTU Robežsardze/Jūrmala" volejbolistiem. Gan sievietēm, gan vīriešiem balvu fonds posmā ir pa 150 000 dolaru.

3x3 basketbolisti uzvar Pasaules tūres posmā Filipīnās

Komanda "Rīga" ar Nauri Miezi, Kārli Paulu Lasmani, Agni Čavaru un Edgaru Krūmiņu ierindā svinēja uzvaru Pasaules tūres "Masters" posmā.

Finālā "Rīga" ar 21:19 pieveica ar pirmo numuru izsētos Beļģijas "Antwerp" basketbolistus.

Finālā "Rīga" ar 21:19 pieveica ar pirmo numuru izsētos Beļģijas "Antwerp" basketbolistus. Miezis ar desmit punktiem bija rezultatīvākais fināla dalībnieks. Viņš realizēja četrus no pieciem viena punkta metieniem, kā arī pa diviem no trim tālmetieniem un soda metieniem. Lasmanis guva sešus punktus, Krūmiņš sakrāja pa trim punktiem un atlēkušajām bumbām, bet Čavars diviem punktiem pievienoja piecas atlēkušās bumbas un divas rezultatīvas piespēles. Pretiniekiem septiņus punktus sakrāja Ferforts, piecus – Donkors.

Daišlidošana

Latvijas daišlidotājs Deniss Vasiljevs Slovēnijā sasniedza ceturto vietu šajā programmā Starptautiskās Slidošanas savienības (ISU) "Challenger" serijs sacensībās.

Vasiljeva slidojumu tiesneši novērtēja ar 69,66 punktiem.

Ostapenko trīs setu ciņā zaudē Kanepi

Latvijas spēcīgākā tenisiste Aļona Ostapenko Tallinā nepārvāra pirmo kārtu Sieviešu tenisa asociācijas (WTA) turnīrā. Ostapenko ciņā par vietu astotdaļfinālā trīs setos ar 6:4, 4:6, 0:6 zaudēja Igaunijas otrajai raketei Kajai Kanepi un turnīru noslēdza ar viena ranga punkta guvumu.

Aļona Tallinā ieradās pēc ilga ceļojuma no iepriekšējā turnīra Dienvidkorejā un iepriekš intervijā Latvijas Televīzijā atzina, jūtas sagurusi. Panākusi neizšķirtu pirmajā setā 4:4, Aļona bija pārāka nākamajos divos gēmos, kas viņai nodrošināja uzvaru setā. Savukārt otrajā setā Ostapenko ātri nonāca zaudētājās ar 0:5, līdz izmantoja medicīnisko pārtraukumu, kuŗā viņai mērija asinsspiedienu. Izšķirošajā setā jau dominēja Kanepi, liedzot pretiniecei gūt pat vienu punktu. Turnīrā ar

piekto numuru izliktā Ostapenko ieņēma 17. vietu WTA rangā, kur 37 gadus vecā Kanepi ierindota 32. pozīcijā.

Palicis ātrslidošanā – rekordists Haralds Silovs trenē latviešus Vācijā

Ciņijies ar neziņu, kas gaidāms pēc karjēras, ātrslidotājs Haralds Silovs ir atradis jaunu aicinājumu. Viņš mazā Vācijas pilsētiņā Incelē ir viens no treneriem komandā, kuŗā pulcēti dažādu valstu sportisti. Silovs paņēmis līdzi arī trīs daudzsoļošanas latviešu slidotājus un tā mēģina turpināt Latvijas ātrslidošanas tradīcijas.

Jaunās sportistes jūlijā sevi labi apliecinājušas treniņnometnē, un Haralds viņās saskata labu potenciālu. Latvietēm treniņi Incelē ir gan šorttrekā, gan ātrslidošanā. "Arī Incelē varu darīt visu, kas ir manos spēkos, lai Latvija nepazūd no ātrslidošanas skatuves. Mūsu meitenes vest uz Inceli bija viņu vecāku iniciatīva, kuru savukārt es atbalstīju."

Lēmumu 36 gadu vecumā noslēgt sportista karjēru Silovs nenozēlo – viņš šobrīd nevar iztēloties, ka startētu kaut vai vēl vienu sezonu. Pēdējās pāris sezonas bijušas ļoti smagas un paņēmušas daudz – salauzta roka un ar sāncenša slidu sagriezta kāja, kā arī ilgi bija neskaidriba, vai maz nopelnīta ceļazīme uz pēdējo lielo mērķi, Pekīnas olimpiskajām spēlēm. Tāpat katru gadu nogurdinājusi treniņu un sacensību spriedze, kas izsmēlusi resursus. "Sportista karjēra no manis paņēmusi ļoti daudz resursu. Vēl joprojām no treniņiem un ikdienas režīma jūtos saguris. Īpaši pēc Pekīnas." Haralds daudz seko līdzi arī notikumiem Ukrainā, un viņš uzsver, ka šīs valsts tauta viņu iedvesmo, bet "Rietumeiropa ir ļoti piesardzīga, reizēm glēva."

Latvijas futbola izlasi Eiropas čempionāta kvalifikācijas grupu izlozei iekļauj priekšpēdējā grozā

Pēc Eiropas Futbola asociācijas savienības (UEFA) Nāciju līgas (NL) sacensību beigām komandas sarindotas pa groziem Ei-

ropas meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīram. Latvija iekļuvusi **piektajā grozā** un netiksies ar citām šīs grupas komandām – Slovēkiju, Ziemeļriju, Kipru, Baltkrieviju, Lietuvu, Gibraltāru un Igauniju, kuŗas rangā atrodas vīrs Latvijas, kā arī Moldovu un Maltu, kas rangā ir aiz Latvijas.

Pirmajā grozā būs četras NL pusfinālistes – Spānija, Horvātija, Nīderlande un Itālija, kā arī sešas citas ranga augšgalā esošas valstis – Dānija, Portugāle, Beļģija, Ungārija, Šveice un Polija. No otrā groza grupās tiks ielozētas Francija, Austrija, Čehija, Anglija, Velsa, Izraēla, Bosnija un Hercegovina, Serbija, Skotija un Somija. Trešajā grozā izlozes laikā būs ievietotas bumbiņas ar Ukrainu, Islandi, Norvēģiju, Slovēniju, Īriju, Albāniju, Melnkalni, Rumāniju, Zviedriju un Armēniju. Ceturtajā grozā nokļuva Gruzija, Grieķija, Turcija, Kazahstāna, Luksemburga, Azerbaidžāna, Kosova, Bulgārija, Fēru salas un Ziemeļmaķedonija. Savukārt sestajā grupā ir tikai trīs komandas – Andora, Sanmarīno un Lihtenšteina.

Kvalifikācijā piedalīsies 53 valstu izlases. Krievija iebūruka Ukrainā dēļ ir diskvalificēta, bet Vācijai kā turnīra rīkotājai kvalifikācijā nav jāpiedalās. Izloze Vācijas pilsētā Frankfurtē pie Mainas notiks 9. oktobrī plkst. 13 pēc Latvijas laika.

Finālturnīrā iekļūs desmit grupu pirmo divu vietu ieguvējas, bet vēl trīs finālturnīra dalībnieki 2024. gada martā tiks noskaidroti Nāciju līgas A, B un C līgu "play-off" spēlēs. Eiropas čempionāts no 2024. gada 14. jūnija līdz 14. jūlijam norisināsies desmit Vācijas pilsētās. Pasreizējā Eiropas čempione ir Itālija, kura 2021. gadā Londonā finālā pēcspēles sitienos pieveica Angliju.

Basketbola klubs TTT Rīga nolīgst treneri Gulbi un ģenerālmenedžeri Štālbergu

TTT Rīga parakstīja līgumu uz vienu gadu ar komandas līdzšinējo galveno treneri Mārtiņu Gulbi un ģenerālmenedžeri Artūru Štālbergu. Gulbis būs spēkā atvērtais līgums, kas saglabās viņam iespēju pieņemt kāda cita kluba labāku piedāvājumu. Gulbis 2022. gada martā kļuva par otro treneri, kuŗa vadībā TTT basketbolistes spēlēja Starptautiskās basketbola federācijas (FIBA) Eirolīgas izslēgšanas turnīrā.

Savukārt kluba ģenerālmenedžeris Štālbergs pateicās TTT Rīga biedrības dibinātājiem Rīgas domei un "Rīgas satiksmē", kā arī uzsvēra, ka līdz sezonas sākumam vēl jāpaveic daudz lietas. "Visi termiņi nokavēti, taču būsim gatavi spēlēt," Štālbergu citēja klubs. "Esam priecīgi, ka turpināsim sadarbību ar galveno treneri Mārtiņu Gulbi – tas ir priekšnoteikums labam sezonas sākumam."

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS